

M

Brněnský

metropolitan

září 2020

Z Brna do vesmíru

Magistrát informuje
**Dny pro zdraví inspirují
k pohybu i správné
výživě**

Rozhovor
**O pěstounství
a dětech v ústavní
péči**

Kultura
**Co chystá nový
ředitel Divadla
Radost?**

Sport
**Fotbalisté jsou zpět v 1. lize,
Kometa zbrojí na novou
sezonu**

VÝSTAVA 3/9–2/10/2020

JAK ZAJISTIT DOSTUPNÉ BYDLENÍ?
JAKÝ JE BYTOVÝ FOND MĚSTA?
JAKÉ JSOU NÁZORY A POŽADAVKY
BRŇANŮ NA BYDLENÍ?

Seznamte se s dlouhodobou
Strategií bydlení města Brna

URBAN CENTRUM BRNO
Mečová 5, Stará radnice
otevřeno 10.00–12.00, 13.00–18.00
Vstup volný

urbancentrum.brno.cz

JANÁČEK BRNO 28/9–16/10 2020

JANÁČEK BRNO 2020

JANÁČEK BRNO 2020

7. mezinárodní operní a hudební festival

7th International Opera and Music Festival

www.janacek-brno.cz

Zakladní partner: Brno

Jihomoravský kraj

Město Brno

Hlavní mediální partner:

Česká televize

Operní partner:

Heritage partner:

NdB Opera

10 | Rozhovor

Stát se snaží dostat děti z ústavů k pěstounům. Pokud jsou

16 | Téma

Brno je centrem vesmírného výzkumu a vývoje

22 | Fotoreportáž

Tetris a lego? Složit tramvaj je větší výzva

28 | Historie

Před 100 lety se narodil básník hlubokého intelektu a spirituality Zdeněk Rotrekl

30 | Kultura

Nový ředitel Radosti: Dětem je loutka blízká, je stejně malá jako ony

35 | Sport

Tradiční jízdu do vrchu doplní výstava historických vozů

Magistrát informuje | Den mobility láká na dopravní zážitky

Kultura | JazzFest pandemii nepodleh, zaimprovizoval a vrací se

Vážení čtenáři, ctěné čtenářky, po hubeném jaru nás čeká kulturně, sportovně i jinak naditý podzim. Možná, snad, je to v plánu.

Nezbývá než doufat, že filharmonici v září opravdu zahájí svou 65. sezonu, že začne odložený JazzFestBrno i operní a hudební festival Janáček Brno. Příznivce zdravého životního stylu by měly potěšit Brněnské dny pro zdraví, fandý umění a krásy zase Brno Design Days. Zájemci o brněnskou historii a identitu, nahlížené z více úhlů pohledu, by si neměli nechat ujít multižánrový festival Meeting Brno. Počátek října snad přinese procházky a komentované prohlídky inspirativních staveb a míst při Dni architektury. S těmito a dalšími akcemi se seznámíte na následujících stranách. Pro jistotu si vždy předem proveďte, zda se budou opravdu konat.

Na co nový koronavirus nejpíš vliv mít nebude, je rozšíření rezidentního parkování do dalších oblastí. Zpozornět by měli obyvatelé nebo podnikatelé kolem Špitálky, Trnitě a Zborovské. Takřka jistě se také uskuteční volby do Senátu a krajských zastupitelstev, vyhraďte si pro ně první říjnový pátek a sobotu.

Píšeme ale i o tématech, která jsou obecně aktuální, virus nevirus. Třeba o chronickém nedostatku pěstounů a náhradní rodinné péči, o Brně jako městě vědy a výzkumu, včetně toho vesmírného, o 100. výročí narození komunisty vězněného brněnského básníka a esejisty Zdeňka Rotrekla.

Přejeme vám příjemné čtení i babí léto. ■

Zuzana Gregorová

Vítěz participativního rozpočtu podpoří nemocné děti

Brněnští radní v srpnu schválili 1,63 milionu korun na projekt Onkologicky léčené děti v Brně, který byl nejúspěšnější v loňském ročníku participativního rozpočtu Dáma na vás. Děti i jejich rodiče mohou využít terapie, vzdělávací programy, poradenství či asistenční služby.

(gak)

Covid-19: kde hledat aktuální informace a rady

Pokud se chcete ujistit, že vám neuniklo žádné nově přijaté nebo zrušené opatření, nebo hledáte kontakty na základní instituce, navštivte web www.brno.cz/koronavirus. Město tam zveřejňuje informace o situaci v Brně, o změnách provozu úřadů a městských firem či o organizacích, které poskytnou v krizi radu a pomoc.

Připomínáme, že státem zřizovaná infolinka 1212 už se nevěnuje zdravotnickým tématům, ale pomáhá podnikatelům zorientovat se ve státní pomoci. Ministerstvo zdravotnictví má nově vlastní infolinku na čísle 224 972 222, potřebujete-li krajskou hygienickou stanici, volejte 773 768 994. Data k aktuální epidemiologické situaci hledejte na www.khsbrno.cz.

Odběrová centra fungují například ve FN Bohunice, Fakultní nemocnici u sv. Anny, na Poliklinice Lesná (Mediła) a Dobrovského (IFCOR). Samoplátci se objednávají předem. Kontakty najdete na www.koronavirus.mzcr.cz.

(ral) | foto: Pixabay

Kolik mohou nájemníci získat na opravy bytu, stanovuje nový ceník

Že městské části mohou nově pronajmout i byty vyžadující menší rekonstrukce, které si lidé provedou sami, jsme informovali v červencovém čísle (najdete ho na webu www.brno.cz/brnensky-metropolitan). O prázdninách radní stanovili maximální částky pro jednotlivé práce. V ceníku jsou položky jako kuchyňská linka za 26 500 Kč nebo obklady či podlahové krytiny do 500 Kč/m² (cena zahrnuje montáž, materiál, stavební práce aj.). Míra a způsob kompenzace oprav je na rozhodnutí městské části. Přesné podmínky by měly být vždy součástí zveřejněné nabídky městského bytu.

(ral)

V Brně přibude do tří let další wellness. Areál na Kraví hoře se rozroste o nové vířivé a ochlazovací bazénky a sauny. Vzniknou zde i další šatny pro návštěvníky včetně převlékacích kabin. Rekonstrukce, která nebude mít vliv na chod bazénu, začne ještě letos. (java) | foto: Marie Schmerková

Na kulturu půjde v příštích dvou letech 40 milionů

Do konce září je možné žádat o neinvestiční dotace z rozpočtu města Brna v oblasti kultury na projekty a provozní náklady – celoroční činnost na roky 2021 a 2021–2022. Žádost lze podat v devíti oblastech, formulář najdete na webu dotace-kultura.brno.cz. Pro příští dva roky bylo na kulturu z rozpočtu vyčleněno celkem 39 milionů korun. 7. září se k podávání žádostí o zmíněné dotace koná školení, přihlašovat se můžete e-mailem na adresu majickova.veronika@brno.cz.

(gak) | foto: Marie Schmerková

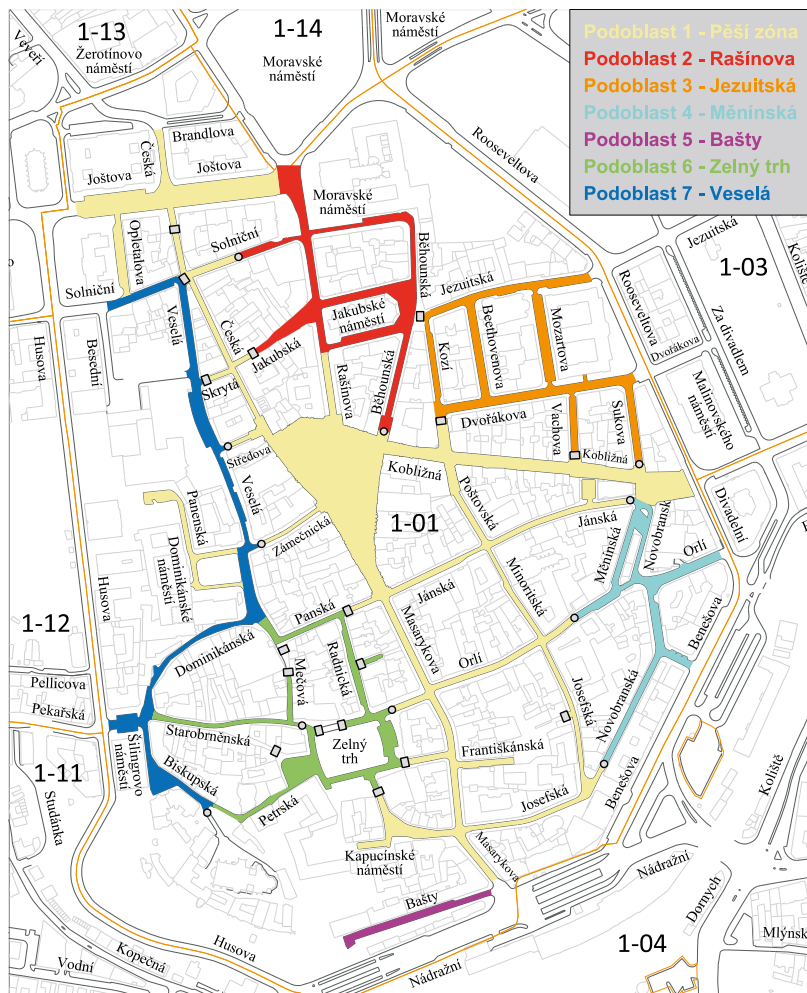
Brno na stipendiích rozdává téměř 10 milionů

I v letošním roce se mohou úspěšní doktorandi z technických a přírodovědných oborů těšit na finanční podporu 100 tisíc ročně po dobu tří let. Město Brno na stipendia vyčlenilo 9,3 milionu korun. Cílem programu Brno Ph.D. Talent je motivovat studenty k doktorskému studiu, podpořit rozvoj jejich schopností v oblasti strategického řízení výzkumu a upevnit jejich vazbu na město a region. Registrace do soutěže končí 30. září, více informací najdete na www.jcmm.cz. Program od roku 2009 podpořil více než 200 nadaných studentů a město na něj přispělo částkou převyšující 70 milionů korun.

(gak)

Konec aut v pěší zóně? Platí nová pravidla pro vjezd

Centrem Brna denně projede množství aut. To by se mělo od září změnit. Platit začal nový systém vjezdů do historického jádra. Cílem je zajistit bezpečnost chodců v pěší zóně a vytvořit ze středu města klidnější prostor. Řidiči musejí počítat s řadou novinek. Centrum se rozdělí na podoblasti, vydávání povolení k vjezdu se zpříšní.

Lidé, kteří procházejí historickým jádrem Brna, musejí dávat pozor nejen na projíždějící tramvaje, ale také na stovky aut denně. Často tak nastávají nebezpečné situace. To se rozhodli představitelé města změnit pomocí přísnější regulace vjezdů, která platí od tohoto měsíce.

Historické centrum města je od začátku září nově rozděleno do sedmi podoblastí: pěší zóna, Rašínova, Jezuitská, Měniňská, Bašty, Zelný trh a Veselá. Řidiči se dostanou pouze do konkrétní podoblasti, do které budou

mít povolení k vjezdu. To získají na základě skutečnosti, že v podoblasti bydlí, podnikají nebo potřebují vykonat nějakou činnost – například stěhování. Už není možné na jedno povolení projíždět celým centrem. Stejnou podoblasti, kterou vozidlo do středu vjede, ho také musí opustit. Volně lidé projedou pouze podoblastí Veselá, která je příjezdovou cestou k podzemním garážím ve Velkém Špálíčku. Bez regulace tedy jsou výhradně ulice Besední, Veselá, Dominikánská, Biskupská a Šilingerovo náměstí.

Vjezdové oprávnění je nutné vyřídít zvlášť, není automaticky součástí parkovacího oprávnění. Rezidenti a abonenti mají nárok na oprávnění k vjezdu do podoblasti, kde mají trvalý pobyt nebo sídlo společnosti. Mohou se pak ve vozidle pohybovat pouze v rámci podoblasti, pro kterou je povolení vystaveno. Rezidentům z pěší zóny, kde se nachází málo parkovacích stání, bude přidělena další podoblast, kde budou moci parkovat. Pro ostatní bude k získání povolení nutné prokázat účel cesty do centra. Vydávána budou spíše krátkodobá oprávnění, která umožní vjezd pro danou situaci, nikoli neomezeně po celý rok.

Vjíždět bez omezení do všech podoblastí lze pouze s oprávněním pro dlouhodobé, zásahové, zásilkové, pečovatelské a sociální služby, ZTP a ZTP/P, zásobování ve vymezených časech či taxislužbu s platnou objednávkou. Výjimka dále platí pro vozidla záchranky, hasičů a státní i městské policie.

Zruší se zákaz vjezdu na Veselou a Šilingerák

Zavádění nového systému vjezdů bude mít několik fází. Nová pravidla platí od září. V souvislosti se změnou systému se upraví také dopravní značení. Zruší se zákaz vjezdu na Veselou a Šilingerovo náměstí, tyto ulice budou nově průjezdné bez regulace. Besední se přesune ze zóny A do zóny B, díky tomu do ní bude možné bez povolení vjíždět, ale hlavně tu jako návštěvník parkovat. V zóně A totiž nově zaparkují pouze rezidenti a abonenti s parkovacím oprávněním.

Zvýší se počet tzv. dropzón, což jsou obrátková stání označená příslušnou dopravní značkou, na kterých bude možné parkovat za použití parkovacího kotouče 30 nebo 60 minut. Už letos v lednu se změnila doba, po kterou jsou vysunuté sloupky zamezující vjezd do historického centra. Na dodržování pravidel vjezdů dohlédne automatický kamerový systém.

Anna Dudková | schéma: MMB

Centrum Brna se rozdělilo na sedm podoblastí: pěší zóna, Rašínova, Jezuitská, Měniňská, Bašty, Zelný trh a Veselá. Bez povolení mohou řidiči vjet pouze do podoblasti Veselá. Povolení k vjezdu si mohou lidé vyřídít pohodlně online na webu www.parkovanivbrne.cz.

Jaké to je řídit tramvaj? Den mobility láká na dopravní zážitky

Sejde se policejní kůň, vodící pes a pilot horkovzdušného balonu... Ne, nejde o vtip, i když o zábavu bude na Dni mobility určitě postaráno.

Každoroční akce prezentující různé způsoby a možnosti pohybu z místa na místo letos připadla na 19. září. Odehraje se od 10 do 18 hodin v areálu dopravní výchovy u Riviéry. Program zahrnuje například možnost vystoupat do několikametrové výšky v horkovzdušném balonu (pozor, tato aktivita bude závislá i na povětrnostních podmínkách) nebo se projet na mechanickém vozíku a překonat překážky v prostoru.

Děti si na trenažéru vyzkouší řízení autobusu či tramvaje. Další simulátory lidem zprostředkují zkušenosti jako náraz s autem jedoucím 30km rychlostí nebo převrácení na střechu, speciální brýle zase ukážou, jak se mění vnímání reality po konzumaci alkoholu a drog. Návštěvníci se setkají s prací policistů a hasičů, prozkoumat budou moci třeba jejich auta.

Součástí programu je i finále soutěže Bezpečně Brnem, která se zaměřuje na pravidla silničního provozu a zvláště na typické městské situace. Do jarního online kola se zapojilo na tisíc lidí, o několikatisícové vouchery na nákup ve Vaňkovce si zahráje 90 z nich. „Ukazuje se, že má smysl si tahle pravidla neustále připomínat. Pokud by to byla zkouška v autoškole, prošel by jí jen každý druhý. Plný počet bodů mělo pouze pět procent lidí. Největší problém tradičně představují křižovatky a řízení provozu policistou,“ uvedla Klára Tenková z pořádajícího Odboru dopravy MMB.

Informace o Dni mobility a dalších aktivitách v oblasti dopravy najdete na www.brnoinmotion.cz.

Radka Loukotová | foto: archiv MMB

Během letošního a příštího roku město ve spolupráci s Teplárnami Brno vybuduje ve 20 lokalitách dojíždějící stanice pro elektromobily.

Brněnští radní v srpnu vybrali firmu, která do prosince opraví sociální zařízení a vnitřní rozvody kanalizace, topení a vody na waldorfské škole na Plovdivské.

Uspořádat menší koncert či sousedskou slavnost bude snazší díky městskému projektu Plug & Play. Vybrané lokality si organizátoři mohou rezervovat a veškerá povolení vyřídí online.

Na konferenci řešili metropolitní budoucnost

Přiblížení hotových metropolitních projektů i rady, jak zvládnout ty plánované – takový byl obsah konference Přírůsky metropolitní spolupráce.

Dobré zkušenosti přijeli v srpnu do Brna sdílet představitelé měst, zástupci ministerstev i odborné veřejnosti. Před konferencí zasedali primátoři statutárních měst a společně podepsali deklaraci požadující po ministerstvech lepší legislativní zakotvení metropolitních oblastí a díky tomu snazší čerpání financí.

(ral)

Výstava půjde po stopách včerejška i zítřka v Brně

Páteří letošního ročníku akce Kam kráčíš, Brno? bude venkovní výstava na Pohořelci u obchodního domu Centrum. Návštěvníci si od 8. do 28. září připomenou významné stavby a osobnosti, které od roku 1900 měnily tvář Brna, a seznámí se s projekty, jež se teprve připravují. Budoucí podobu města od 4. září přiblíží i nová mapová aplikace www.data.brno.cz/brnobrzo. 22. září se Brňané na Pohořelci mohou zapojit do tvorby pocitové mapy, zaměřené na pěší a cyklistickou dopravu, a dozví se víc např. o velkém městském okruhu či rezidentním parkování. Podrobnosti najdete na webu brno2050.cz.

(zug)

Z bývalého skladovacího objektu u dopravního hřiště v Lužánkách by měla časem vzniknout cukrárna. V první fázi chce město sklad nabídnout soukromým investorům jak k rekonstrukci, tak provozování.

Akce na podporu dárcovství krve rozběhne dny pro zdraví

Brněnské dny pro zdraví 2020

18.–27. září

10 dní. 100 akcí

Festival odstartuje už 12. září akcí Běh na krev, která je součástí kampaně

Darujme krev pro Brno.

Kompletní informace najdete

na www.darujmekrev.brno.cz

a www.zdravemesto.brno.cz.

V rámci projektu Brno – Zdravé město se od 18. do 27. září uskuteční Brněnské dny pro zdraví. 26. ročník této celoměstské kampaně nabídne Brňanům spoustu akcí, které jsou zaměřeny na podporu zdraví a zdravého životního stylu. Pohyb, výživa, duševní zdraví, aktivní stárnutí, akce pro rodiny s dětmi – to vše zahrnuje tradiční desetidenní festival.

Široký záběr programu slibuje, že si na své přijdou všichni zájemci, od nejmenších až po ty seniorního věku. Vybrané akce jsou určeny také handicapovaným.

Kampaň odstartuje už 12. září Během na krev. Koná se od 14 do 18 hodin v parku na Kraví hoře u biotopového jezírka. Děti od 6 do 10 let čeká trasa dlouhá 1,5 kilometru, mládež od 11 do 15 let pak 3 kilometru. Hlavní závod je dlouhý 5 kilometrů. Vítěz v každé kategorii získá voucher na vstup zdarma do lezeckého centra Adama Ondry. V pořadí druhí závodníci obdrží vstupenku 1+1 do Hvězdárny a planetária Brno a třetí se pak podle věkových kategorií mohou těšit například na deskovou hru Brno šalinou nebo knihy s věnováním primátorky Markéty Vaňkové.

Registrace do závodu už skončila, i tak ale akce nabídne pestrý doprovodný program. Menší se mohou těšit například na dětskou

zónu, ve které si vyzkouší švédskou hru Kubb, americkou hru Spin Ladder, discgolf, XXL Jenga nebo XXL puzzle, užijí si skákací hrad a další atrakce. Starší děti pak ocení třeba kouzelníka, bodyzorbng a jiné aktivity. K dispozici bude i horolezecká stěna, měření fyziologie těla s následným pohybovým a výživovým doporučením nebo orientační určení krevní skupiny.

Program je součástí kampaně Darujme krev pro Brno, do níž se zapojil například lezec Adam Ondra nebo bývalá tenistka Lucie Šafářová. Běh na krev se uskuteční právě v září, kdy si připomínáme 99. výročí úmrtí objevitele čtyř krevních skupin doktora Jana Janského. Cílem celého projektu je podpořit dárcovství krve a zdůraznit jeho význam.

Lesní mysl propaguje blahodárné účinky přírody

Desetidenní festival toho ale nabídne mnohem víc – téměř stovku akcí. V pondělí 21. září se uskuteční vernisáž Tváří v tvář. V Knihovně Jiřího Mahena na Kobližné budou k vidění fotografie a příběhy žen potýkajících se s rakovinou prsu. Součástí akce bude i přednáška o prevenci a ukázkový samovyšetření.

Následující středu je připravena akce s názvem Lesní mysl. Vůbec poprvé se v kampani představí aktivita původem z Finska, která detailně vysvětlí blahodárné účinky přírody a pozve návštěvníky do lesa, aby si tuto praxi rovnou vyzkoušeli.

Premiéru si letos užije také parkour. Ten si budou moci děti vyzkoušet na modulárních změkčených žíněnkách hned ve čtyřech termínech. V programu nebude chybět ani oblíbené Kudrnovo koulení kola pro děti. Akce odkazuje na koláře Jiřího Birka, který vyrobil a dokoulel za jediný den dřevěné kolo z Lednice do Brna. Kola budou připravena ve více velikostech, aby se mohly zúčastnit všechny děti. Čeká na ně trasa v délce 66,9 metru.

Kateřina Gardoňová | foto: archiv projektu BZM

Vítězem uplynulého ročníku soutěže MUNISS se stal tým reFIELD s návrhem revitalizace bývalého areálu FSİK METAL u Dornychu.

Studenti navrhnu využití lokality za Zetorem

Před 11 lety vznikla Meziuniverzitní studentská soutěž MUNISS, která podporuje spolupráci univerzit, a to i na mezinárodní úrovni. Zaměstnanci Magistrátu města Brna každý rok studentům tří brněnských a jedné bratislavské univerzity připravují témata, na která chtějí znát jejich názor a možnosti řešení. Navrženo už bylo využití výstaviště, budoucí chytré čtvrti Špitálka, káznice apod. V příštím ročníku se studenti budou zabývat územím za Zetorem. Přihlásit se do soutěže bude možné v říjnu na www.muniss.cz.

(gak) | vizualizace: tým reFIELD

Ke koupi je stará zahrada v Bystrci u přehrady

Město prodává za minimální cenu 457 300 korun část pozemku p. č. 3077/3 o výměře 269 m² v Bystrci, v rekreační oblasti u Brněnské přehrady. Rostou tam zanedbané a staré ovocné stromy a keře. Nabídky přijímají pracovníci Majetkového odboru Magistrátu města Brna 9. a 11. září.

Podrobnosti najdete na www.brno.cz.

(zug)

Rezidentní parkování se rozroste o další oblasti

Od 5. října se do systému rezidentního parkování přidají tři nové oblasti. Do návštěvnické zóny C se zařadí oblast 1-06 (Špitálka), 1-07 (Trnitá) a 2-01 (Zborovská). Regulace zde platí od 17 do 6 hodin. V této době zde mohou parkovat pouze rezidenti a abonenti nebo návštěvníci po uhrazení poplatku 20 korun za každou hodinu. Jedna hodina denně je zdarma. Regulace platí pouze v pracovní dny. Poplatek je v zóně C možné uhradit výhradně přes SMS nebo pomocí aplikace, automaty zde k dispozici nejsou. Veškeré aktuality k rezidentnímu parkování najdete na webových stránkách www.parkovanivbrne.cz.

(and)

Blíží se volby. Letos do Senátu a krajů

První říjnový pátek a sobotu se občané České republiky vydají k volebním urnám. Část dokonce se dvěma sadami volebních lístků – do Senátu a zastupitelstev krajů.

V pátek 2. října začíná hlasování ve 14 a končí ve 22 hodin, v sobotu 3. října budou volební místnosti otevřeny od 8 do 14 hodin. Případné druhé kolo je v plánu 9. a 10. října.

Volby do Senátu Parlamentu ČR jsou letos aktuální pro volební obvod č. 60 Brno-město, který zahrnuje městské části Ivanovice, Jehnice, Jundrov, Komín, Královo Pole, Medlánky, Ořešín, Řečkovice a Mokrý Hora, Brno-sever, Útěchov a Žabovřesky. Krajské zastupitele pak budou vybírat všichni Brňané.

Hlasovat mohou státní občané České republiky, kteří alespoň druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let. Kdo se nebude v době voleb zdržovat v místě svého trvalého pobytu, může hlasovat na voličský průkaz, ale jen v rámci svého volebního obvodu (do Senátu) či obvodu kraje (do zastupitelstva Jihomoravského kraje). Průkaz vydává příslušný úřad podle místa trvalého bydliště, tedy místní radnice. Žádost lze poslat, doručena musí být do 25. září, nebo podat osobně až do 30. září do 16 hodin.

Svou totožnost a státní občanství lidé před hlasováním prokazují předložením občanského průkazu nebo pasu. Pokud vaše občanka není platná, můžete požádat o její vydání v souvislosti s výkonem volebního práva. Takový občanský průkaz bude bez strojově čitelných údajů a platí jeden měsíc.

K jeho vyřízení budete potřebovat prokázat svou totožnost, třeba pasem, řidičákem nebo rodným listem, a přineste si dvě fotografie ze současné doby. Odbor správních činností Magistrátu města Brna na Husově 5, kde se občanky vyřizují, bude v pátek 2. října otevřen od 8 do 12 a od 14 do 22 hodin a v sobotu 3. října od 8 do 14 hodin.

Více se dozvíte na webu www.brno.cz, kde najdete i aktuality ohledně možnosti hlasování pro lidi v karanténě.

Zuzana Gregorová

Nachytej vodu, zasad' strom. Brno přispěje na ekoopatření

Zvažujete pořízení zelené střechy? Pak na miskú vah jako „pro“ přidejte i dotaci od města. Termín pro podání žádosti se letos prodloužil do konce října. Na podzim se tak můžete ucházet hned o čtyři ekodotace – také na oživení vnitrobloků, hospodaření s dešťovou vodou a organizaci akcí na nábřeží.

Až 1 400 korun na každý metr čtvereční zelené střechy mohou lidé získat díky dotačnímu programu Zeleň střechám. „Od loňska, kdy jsme tento program spustili poprvé – a taky jako první město v republice –, v Brně za přispění města reálně vzniklo zhruba 50 zelených střech. Další jsou v realizaci. Celkem tu mluvíme o rozloze více než 18 tisíc m² zeleně. Nejvíce žádostí přišlo z městských částí Jundrov, Královo Pole, Brno-střed a Maloměřice a Obřany,“ vypočítává vedoucí oddělení motivačních programů brněnského magistrátu Martin Košťál.

Každá taková střecha pomáhá v místě redukovat polévaté částice ve vzduchu a zadržet dešťovou vodu, která se pak postupně odpařuje a tím ochlazuje okolí. Budovy se zelenou střechou se tolik nepřehřívají, a pokud jich je u sebe více, mají vliv na mikroklima v celé ulici. Nezanedbatelným kladem je koneckonců i to, že zelené střechy, ať už tvořené nenáročnými rozchodníky a netřes-

ky, nebo i trávou, dřevinami, a dokonce stromy, hezky vypadají.

Sběr žádostí měl končit v srpnu. Kvůli epidemiologické situaci na jaře, během níž se podávání žádostí v podstatě zastavilo, se ale prodloužil do října. V rozpočtu města je na program vyhrazeno celkem 19 milionů korun. „Člověk nejdříve požádá o udělení příslibu prostředků. Na realizaci pak má 18 měsíců. Po dokončení předloží závěrečnou zprávu, a pokud je vše v pořádku, peníze jsou mu zpětně vyplaceny,“ vysvětluje Martin Košťál. Lidé mohou dokonce přihlásit i již hotovou zelenou střechu, dokládané faktury nesmí být starší než 12 měsíců.

Zalévejte dešťovkou, zaplatí vám město i stát

Prodloužení se dočkaly i dotace na hospodaření s dešťovou vodou, navazující na státní program Dešťovka. „Ten, kdo má na srážkovou vodu nádrž alespoň o 2 m³ a dešťovku využívá k zalévání nebo splachování, může od Státního fondu životního prostředí získat až 50 % způsobilých nákladů. Z toho vychází brněnský program Nachytej dešťovku, který žadatelům garantuje příspěvť polovičku toho, co dostali od státu. Celkem se jim tak může vrátit až 75 % nákladů,“ popisuje Košťál.

Od 15. září do konce října jsou otevřeny také dotační programy na oživení nábřeží a vnitrobloků. Na uspořádání akce na nábřeží jedné z brněnských řek přispěje město až 50 tisíc korun. „Cílem je přilákat veřejnost ke Svratce, Svitavě a Ponávce. Je na vás, jestli tak učiníte kulturní nebo sportovní událostí, výstavou, koncertem či akcí určenou pro děti nebo seniory, ideálně s ekologickým rozměrem. Důležité je, že to na nábřežích bude opět žít!“ dočtou se čtenáři na webu ekodotace.brno.cz.

U vnitrobloků se lidé dočkají dvou podstatných novinek. Dosud se dotace týkala jen veřejně přístupných míst, nyní tato podmínka odpadá. Maximální výše příspěvku se navíc zvedla ze 150 tisíc na 250 tisíc korun. Peníze se dají využít na výsadbu nové zeleně i na úpravu stávající (na snímku jedna z dřívě podpořených revitalizací na ulici Dobrovského).

Radka Loukotová | foto: Zdeněk Kolařík

Veškeré informace i mapu dosud podpořených projektů najdete na webu ekodotace.brno.cz. Zde se můžete přihlásit také na seminář, který k dotačním programům pořádá město Brno 9. září. Samotné žádosti o dotaci se podávají do 31. října.

Stát se snaží dostat děti z ústavů k pěstounům. Pokud jsou

Do deníku si ve Sdružení pěstounských rodin zapsali: „22. září 1995 – V jednopokojovém bytě v Brně-Juliánově začínáme pomáhat pěstounským rodinám a jejich dětem. Jsme zatím jedno z mála sdružení, která se zabývají náhradní rodinnou péčí. Těšíme se na tu cestu před sebou a práci ve prospěch ohrožených dětí.“ Zmíněná cesta trvá už 25 let a o jejím průběhu i další trase jsme mluvili s předsedou Sdružení Pavlem Šmýdem.

V Česku existuje krátkodobá a dlouhodobá pěstounská péče. Jaký je mezi nimi rozdíl?

Ještě bych jeden druh přidal. Je to příbuzenská péče, do které spadají více než dvě třetiny pěstounů. Dlouhodobá pěstounská péče systémově končí 18. rokem, i když podle našich zkušeností už děti zůstávají součástí rodiny. Třetí skupinou je moderní institut, prakticky fungující od roku 2013, pěstounská péče na přechodnou dobu pro děti od narození, když se jich zřekne matka v porodnici, až po období puberty, kdy mají excesy, nechodí do školy a rodiče nezvládají výchovu. Krátkodobá pěstounská péče by měla být na rok, někdy se prodlužuje na dva roky. Měla by být co nejkratší, cílem je, aby dítě vyrůstalo v dlouhodobě stabilním prostředí. Systémově se to ale příliš nedaří.

Které skupině se věnuje Sdružení pěstounských rodin?

Nejvlastnější jsou ti dlouhodobí, s kterými pracujeme už od roku 1995. Krátkodobých pěstounů není tolik, v České republice necelých 500.

Co bylo impulzem ke zrodu vaší organizace?

Na počátku stálo několik pěstounských rodin, které spolupracovaly, jezdily na dovolené a hledaly další podporu ve své činnosti. Byly to především široké pěstounské rodiny, měly šest osm dětí, a ukázalo se, že na výchovu přijatých dětí, které zažily ne moc

dobrého, nestačí pouze nástroje, pomocí nichž vychovávaly své děti. Bylo tehdy potřeba vytvořit systém podpory těchto pěstounských rodin. A usilovalo se i o změny v dosavadním systému, do té doby například pěstounky nebyly sociálně pojištěné.

Jako své heslo uvádíte: Doprovázíme pěstounské rodiny a další pečující osoby a jejich děti na cestě životem. V čem spočívá ono doprovázení?

Základním pravidlem je, aby děti vyrůstaly ve vlastní rodině. Určité procento rodin se ovšem o své děti nestará. A proto musí existovat možnost, jak dětem rodiče nahradit a poskytnout jim domov v pravém slova smyslu. My jsme ti, kteří v tom pěstounským rodinám pomáhají. V roce 2012 byl novelizován zákon o sociálně-právní ochraně dětí, díky kterému tyto rodiny mají klíčového pracovníka. Ten s nimi spolupracuje, mohou se na něj obracet, má právo jednou za dva měsíce do rodiny přijít na šetření. Velkým tématem je zdraví. Děti si nesou spoustu bolestí, většinou bývají z nesesledovaných těhotenství, jejich matky často užívají měkké nebo tvrdé návykové látky a na dětech se to podepisuje. Ani se vzděláváním to vůbec není snadné. Dále je pro běžného člověka náročné vyznat se v sociálním systému. Sociální pracovník je vzdělaný a je schopný s rodiči řešit dávky, důchodové zabezpečení a podobně.

V ústavní péči zůstává téměř šest tisíc dětí. Podaří se časem najít pěstouny

V rámci krátkodobé péče bude důležité, aby fungovala nejen pro malé děti, což je myslím dost dobře rozběhnuté, ale i pro starší.

Pavel Šmýd

Vystudoval teologii a působil 11 let jako katolický kněz. Dále získal inženýrský titul na Fakultě podnikatelské Vysokého učení technického v Brně.

Ve Sdružení pěstounských rodin pracuje od roku 2007, předsedou je od roku 2012.

„Přivedla mne celoživotní chuť být pro děti a s dětmi. A péče o rodiny je nejlepší nástroj ve starosti o děti. Motivuje mne neustálý zápas o hodnotu rodiny ve společnosti a radost z dětí, se kterými se setkávám,“ říká.

S pěstounskou péčí nemá vlastní zkušenost. „Snad proto mi to umožňuje určitý odstup, který mi dává sílu o to víc bojovat za pěstounské rodiče,“ dodává.

nebo osvojitele alespoň pro polovinu z nich? Co tomu stojí v cestě?

V ústavech žije několik skupin dětí, se kterými se už nehne. Zprvce jsou to děti 15+, ty už ani samy nechtějí. Zadruhé jsou to velké sourozenecké skupiny. Nelze umístit třeba šest sourozenců spolu, to se nedá zvládnout. Třeba v Dánsku dostane pěstoun ještě dvě chůvy na pomoc, ale Dánsko má úplně jiné HDP na obyvatele. A třetí skupina jsou děti vážně nemocné, nejhorší jsou psychické nemoci. Najít pro ně rodiny je hodně těžké. Jsem přesvědčen o tom, že ústavy u nás vydrží. „Neumístitelných“ dětí je v ústavech většina, stát se snaží dostat ty, u nichž je to možné, k pěstounům. Tedy pokud jsou, dlouhodobých pěstounů je totiž zoufalý nedostatek.

Smí si pěstouni vybrat, o dítě jakého věku, pohlaví, etnika nebo zdravotního stavu chtějí a mohou pečovat?

Ano, můžou, ale pak se skupina dětí k výběru zužuje. Pokud má člověk velmi široký záběr, je proces rychlejší a dětí je více. Hlavní roli hraje zdravý dítěte, důležitá je také rodinná konstelace. Pokud mají rodiče malé děti, nemohou dostat 15letého výrostka. Psychologové při výběru a školení pěstounů ví, co rodina utáhne a co ne, uvědomují si, že když ji přetíží, pěstounská péče skončí.

Jak píšete ve své poslední výroční zprávě, za dobu existence Sdružení pěstounských rodin se v péči o ohrožené děti událo hodně dobrých věcí. Jaké výzvy stojí před vámi dnes?

Například hodnota pěstounské rodiny v rámci dlouhodobého výchovného prostředí pro dítě. Tato hodnota se v zahraničí začíná zvyšovat, protože si tam uvědomují, že dítě nemohou zničit, není to nástroj k tomu, abychom dali dohromady biologickou rodinu. V rámci krátkodobé péče bude důležité, aby fungovala nejen pro malé děti, což je myslím dost dobře rozběhnuté, ale i pro starší. Tady bude prostor pro terapeutické rodiny. Když se děti najdou na ulici, půjdou do pěstounské rodiny, a ne do výchovňáku. Rodina se je bude snažit dát nějakým způsobem dohromady. To vnímám jako hodně důležité. ■

Zuzana Gregorová | foto: Zdeněk Kolařík

Festival vědy na Riviéře pobaví koumáky i laické diváky

Zábavné pokusy, hi-tech vychytávky pro moderní kutily, didaktické hračky či třeba střelecký trenažér. To vše mohou zhlédnout a vyzkoušet návštěvníci Festivalu vědy, který se koná 4.–5. září na Riviéře.

Letos na příchodí čeká rekordní počet stanovišť, a to více než 30. O program se postarají jak dlouhodobí partneři festivalu, jako jsou zdejší univerzity či Městská policie Brno, tak několik nováčků. Mezi nimi vyniká hlavně FabLab Experience, kamion brněnského FabLabu plný různých technických „hraček“ od elektronových mikroskopů přes laserovou řezačku až po 3D tiskárny.

Pátek dopoledne bude na festivalu patřit školám. Zejména pro žáky jsou určena představení Divadla vědy, která je ale možné zhlédnout i v sobotu. Nejmenší návštěvníky potěší třeba skákací hrad Univerzity obrany nebo prohlídka traktorů Zetor, dospělí můžou po oba dny obdivovat velikost a krásu terralóny – desetimetrového modelu planety Země –, kterou přiveze Hvězdárna a planetárium Brno.

„Jsme nesmírně rádi, že i přes nelehkou situaci se nám podařilo tradici Festivalu vědy s JMK letos zachovat. V Brně a přilehlém okolí máme velký počet vědeckých institucí a chceme je i tímto způsobem představovat veřejnosti. Na své si u nás přijdou jak laici, tak i znalá veřejnost, děti i dospělí. Přijďte se podívat, jaké úžasné věci se dějí v našem městě, rozhodně máme být na co hrdí,“ zve koordinátorka akce Lucie Fojtová z hvězdárny a planetária.

Podrobnější informace najdete na www.festivalvedy.cz.

Marek Dvořák | foto: archiv organizátorů

Na téměř dvacítku neobvyklých míst, která v Brně neznáte nebo vidáte jen zvenčí, zve akce Open House 10. a 11. října. Registrace budou spuštěny v říjnu.

Který sport by mohl bavit moje dítě? Odpověď možná nabídne Den náborů 5. září na Kraví hoře nebo Den sportu 6. září v Městské hale Vodova.

Dny evropského dědictví každoročně otevírají lidem brány nejzajímavějších památek, budov a objektů. V Brně jsou v plánu 19. září, více čtěte na webu www.gotobrna.cz.

Kostel na Lesné se slavnostně otevře a dostane požehnání

V sobotu 12. září v 11 hodin se uskuteční odložené požehnání a slavnostní otevření kostela blahoslavené Marie Restituty.

Moderní svatostánek nad Čertovou roklí vyrostl za necelé tři roky. Od června se zde v provizorních podmínkách konají mše, v září dostane požehnání a oficiálně se otevře. Ve stejný den bude v Pohořelicích v rámci festivalu Meeting Brno zahájena tradiční Pouť smíření, která připomene i oběť nacistického teroru Marii Restitutu. Zájemce o bohoslužbu v 11 hodin dopraví z Pohořelic na Lesnou přímý spoj.

(mak)

MendelBox zasvětil do tajů genetiky

Připomenout odkaz Gregora Johanna Mendela a seznámit veřejnost s genetikou. To vše je účelem MendelBoxu, mobilního infostánku, který nabídne návštěvníkům mnoho zajímavostí o tomto mladém vědeckém oboru. „Naším cílem není vzpomínat na Mendela pouze jako na historickou postavu, ale také ukázat jeho vliv na současnou vědu,“ uvedl Jiří Dušek, ředitel Hvězdárny a planetária Brno, která projekt spoluorganizuje. Během září bude MendelBox umístěn v areálu Mendelovy univerzity na Zemědělské 1 a bude přístupný veřejnosti.

(mad)

Divadelní fakulta JAMU zahájí 30. září nový akademický rok tradičním pouličním průvodem, letos pod názvem Restart. Na průvod bude od 20 hodin navazovat Meeting Point Party v klubu Fléda.

Cena za uložení v Údolí vzpomínek je deset tisíc korun na deset let. Zahrnuje kompletní péči o hrobové místo, kterou zajistí Správa hřbitovů města Brna.

V Líšni mohou lidé pochovat své blízké ke stromům

V červnu na líšeňském hřbitově otevřeli Údolí vzpomínek. Vstupu dominuje kamenný Strom života, u něhož je možné zapálit svíčku. Cesta se pak svažuje k přírodní kapli, jejíž střechu časem vytvoří spojené koruny stromů zasazených po jejím obvodu. Prostor mezi vstupem a kaplí tvoří půlkruhy se záhony květin a stromy. K jejich kořenům je nyní možné nechat pohřbit zesnulé, podmínkou je uložení popela do biologicky rozložitelné urny, např. ze dřeva či papíru.

(zug) | foto: Zdeněk Kolařík

Kam s ním?

Stalo se vám, že jste chtěli vyhodit třeba nebezpečný odpad a nevěděli, kde je sběrné středisko či specializovaný kontejner? Tyto otázky řeší aplikace brněnského spolku Uklidme Česko zvaná Kam s ním. Obsahuje i provozní doby sběrných středisek či míst zpětného odběru. Najdete ji na www.kamsnim.cz.

(mad)

Den architektury připomene Loose i udržitelnost

Jubilejní desátý ročník Dne architektury zamíří v týdnu od 1. do 7. října do stovky měst a obcí. Brno nebude výjimkou. Letošní téma udržitelnosti či sociálních přesahů a prospěšnosti architektury se bude prolínat celým programem. Navštívit tak budete moci třeba vyloučenou lokalitu tzv. brněnský Bronx či Otevřenou zahradu, která se řadí k energeticky nejdůležitějším kancelářským budovám v republice. Chybět nebude ani připomínka Adolfa Loose, od jehož narození letos uplyne 150 let, či Josefa Gočára, který se narodil před 140 lety. Program na webu www.denarchitektury.cz lze filtrovat podle měst.

(gak)

Nový koníček i v pozdním věku? Dny pro seniory inspirují

Že činorodost nemusí být jen doménou mladých, dokazuje více než padesát akcí zahrnutých do kampaně Brněnské dny pro seniory. Trvá po celé září i říjen.

Starší lidé si díky kampani mohou vyzkoušet zajímavé aktivity nebo třeba objevit nový koníček. Proniknout do historie Brna jim umožní komentované procházky, které 7., 10. a 14. září pořádá spolek Ad fontem. Komu by metropole nestačila, může se 12. září vypravit do Rosic na zámek, radnici a zajímavá místa v okolí a 23. října objevovat především židovské památky v Třebíči. Oba výlety jsou v režii CVČ Botanka.

Na bezpečnost se zaměří Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje – 9. září připravilo preventivní besedu na téma bezpečný pohyb v silničním provozu a 7. října bude spolu se seniory rozebírat nejčastější praktiky zlodějů a podvodníků.

Že je dobrá mysl půlkou zdraví, se všeobecně ví. K duševní pohodě může přispět třeba zpívání a muzicírování, na které 22. září a 27. října zve prarodiče s malými vnoučaty Senior a Family Point na Lesné. Tentýž organizátor 23. září láká na hodinku se společenskými hrami. Mezi ty nejoblíbenější patří bingo, karetní hry nebo vědomostní hra Naše století.

Druhou půlkou zdraví je pak dozajista fyzická kondice. Sdružení taoistického tai chi v České republice nachystalo v průběhu Brněnských dnů pro seniory několik lekcí cvičení skládajícího se z pomalých otáčivých a protahovacích pohybů. Na cvičení pro seniory lze 24. září zavítat do Kulturního centra Líšeň a cviky speciálně pro ženy nabízí 7. října Centrum Mandala.

Někteří lidé možná na jaře zjistili, že jim udržet kontakt s blízkými pomohou informační technologie. Spolek Spokojený senior – KLAS proto na semináři o online komunikaci 15. října představí některé aplikace vhodné k virtuálnímu povídání tváří v tvář a 29. října ukáže, jak pracovat s tabletem.

Přehled všech akcí je k dispozici na www.brno-prorodiny.cz.

Zuzana Gregorová

V Žabovřeskách se dočkají většího sběrného dvora

Dosavadní provizorní sběrné středisko odpadů na Sochorově se mírně posune a hlavně rozroste. Stavba plnohodnotného sběrného dvora za více než osm milionů odstartovala v srpnu, sloužit lidem by středisko mělo od jara příštího roku.

▪
(ral)

Brno se na čtyři dny promění v mekku designu

Brno Design Days každoročně do města přiváží designéry, architekty i módní návrháře z Česka i ze zahraničí. Letos se nejen na jejich práci mohou lidé těšit od 17. do 20. září. Jak je u tohoto festivalu pravidlem, každý rok se koná v dlouhodobě nevyužívaných budovách. Postupně tak vystřídal známá místa jako pasáž Jalta, hotel Avion a Bochnerův palác. Tentokrát zamíří do bývalé budovy FaVU na Údolní. Zde budou pro veřejnost připraveny workshopy, prohlídky objektu, módní přehlídky i výstavy. Vše bude sjednocovat téma „Re...“, které poukáže na důležitost přehodnocovat zaběhnuté postupy a pružně reagovat na nové příležitosti a hrozby, v čemž může být právě design užitečný. Informace o festivalu včetně programu postupně najdete na webových stránkách brnodesigndays.cz.

▪
(gak) | foto: archiv organizátorů

Návštěvníci VIDA! si vyzkouší elektronový mikroskop

Zábavní vědecký park VIDA! představuje návštěvníkům Brno jako hlavní město elektronové mikroskopie.

Nově k tomu slouží i model takového mikroskopu, který vznikl přímo v dílnách science centra. Skládá se ze zjednodušeného modelu samotného přístroje a tří dotykových obrazovek se zajímavým obsahem. Zájemci si tak prohlédnou, jak vypadá mnohonásobně zvětšená hlava motýla, mořská řasa nebo list citronové trávy. Na okolních obrazovkách pak najdou kromě základních informací o oboru i dva kvízy.

▪
(gak)

Historie, podzemí i technická vychtávka – to vše shrnují brněnské vodojemy. Po špilberských, otevřených na jaře, se lidé dočkali i prohlídek prostor na Žlutém kopci. U prvního ze tří vodojemů město vybuodovalo schodiště, nahradilo tím původní žebřík a poklop ve stropě. Zpřístupnění dalších dvou je v plánu. Data dalších prohlídek hledejte na www.brnenske-podzemi.cz. (ral) | foto: Zdeněk Kolařík

Babylonfest opět sblíží Brňany všech národností

Láska prochází žaludkem a sousedská sounáležitost určitě taky, a proto jídlo tvoří tradiční součást brněnského Babylonfestu. Hlavní program začne v sobotu 19. září v 11 hodin krojovaným průvodem po centru a pokračuje do 16 hodin v parku na Moravském náměstí vystoupeními i tou slibovanou ochutnávkou zahraničních specialit připravených brněnskými menšinami. Předcházet celé akci bude týden výstav, besed, koncertů, ale třeba i speciálního pub kvízu. Více na babylonfest.cz.

▪
(ral) | foto: Robert Vystrčil

Za básníky a do Šanghaje. TIC zve na prohlídky malé i velké

Organizace TIC Brno nabízí své služby hlavně turistům, ale mnoho jejích aktivit ocení i místní. Na podzim připravila tematické prohlídky, které se zaměří například na aktuální svátky, jako je vznik Československa, Dušičky nebo 17. listopad. Nebudou chybět seniorské čtvrtky a zábavné prohlídky pro děti. Při nich se kluci a holky dozví, jak to bylo s brněnským drakem a další pověsti. Za pozornost stojí i okruhy věnované historii zdejších kin či hotelů a penzionů, zájemci se mohou vydat do bývalé dělnické kolonie Šanghaj nebo po stopách básníků a výjimečně se veřejnosti otevře i „první moderní rakouský dům“ – Reissigova vila.

▪
(zug)

SCHINDELEHO MINERÁLY

unikátní přírodní produkt z Rakouska

notifikovaný Státním ústavem pro kontrolu léčiv jako zdravotnický prostředek

Hornina s blahodárnými účinky

Když jsem nechal provést první analýzu minerální moučky, začal jsem se studiem vši dostupné literatury o minerálech a došel jsem k závěru, že budu malé množství těchto minerálů jíst sám. Trpěl jsem po těžké otravě masem už mnoho let velmi bolestivým nadýmáním, měl jsem velmi vysoký obsah kyselin v moči a následkem toho jsem trpěl dnou. Dále mne sužovaly neustálé záněty kůcních mandlí. Už několik hodin po pozření první čajové lžičky inleých minerálů, které jsem smíchal s vodou, se u mne dostavily velmi intenzivní větry. Ještě téhož dne zmizel tlak v žaludeční krajině. Příštího dne jsem se rozhodl zdvojnásobit dávky minerálu. Po třech dnech jsem byl osvobozen od desetiletých bolestí. Další tři dny nato zmizely bolestivé projevy dny a můj krevní tlak poklesl ze 180/100 na 145/85! Několik týdnů poté byly pryč i moje potíže s kůcními mandlemi a v mých sněhobílých vlasech se objevily pramínky černých vlasů. Můj lékař, který mi poté provedl krevní testy, zjistil zcela normální hodnoty. Mohl jsem opět pít atkoho a kávu, kolik jsem chtěl, jst i tučné maso, těstoviny a sladkosti. Od té doby - od roku 1985 jím denně minerály! (z knihy Roberta Schindeleho o léčivých minerálech z roku 1986).

V čem jsou Schindeleho minerály výjimečné

Hlavní funkcí Schindeleho minerálů jako tzv. „léčivé horniny“ je navázat jedovaté látky v trávicím traktu (žaludek-střeva) a vyloučit je z těla ven. Příkladem takových jedovatých látek jsou mykotoxiny (plísňové jedy), které vznikají jako produkty metabolismu toxinogenních plísní a patří mezi významné přírodní jedy v potravinách. V současné době je známo přes 200 mykotoxinů, přičemž přibližně 50 z nich je dávnou do přímé souvislosti s mykotoxikózami u lidí a zvířat. Mykotoxiny mohou mittaké pozdní neblahé účinky, ať již karcinogenní (vznik nádorového bujení) či imunosupresivní, které obnášejí snížení obranyschopnosti organismu a náchylnost k řadě onemocnění, zvláště u starších osob a dětí.

Zbavit se jedů i bolesti v těle

Trápí vás bolest spojená s artrózou nebo dnou? Mnoho lidí s těmito potížemi si velmi pochvaluje působení Schindeleho minerálů a zaznamenává znatelný ústup těchto obtíží. Minerály je totiž účinně zbaví zánětů a jedů uložených mimo jiné i v kloubech. Úspěšnost dokládá již zmíněná studie provedená na pacientech s velkými obtížemi. Pro ilustraci přikládáme konkrétní ohlasy našich zákazníků.

Počet balení	Mleté minerály	Minerály v kapslích
1 balení	695 Kč/ks	1038 Kč/ks
2 balení	646 Kč/ks	963 Kč/ks
3 balení	620 Kč/ks	926 Kč/ks
4 - 5 balení	600 Kč/ks	896 Kč/ks
6 - 11 balení	580 Kč/ks	866 Kč/ks
12 a více balení	556 Kč/ks	830 Kč/ks

Podrobný návod nově na odleповací etiketě.

SCHINDELE'S OBSAHUJÍ

Kyselina křemičitá, Měď, Hořčík, Chrom, Železo, Nikl, Vápník, Kobalt, Draslík, Vanad, Mangan, Titan, Sodík, Bor, Zinek, Molybden

Dobrovolné ohlasy našich zákazníků

Vážení, chci Vám také napsat zkušenosti s minerály. Považuji je za záchr. Již dva roky mě bolela levá kyčel a stav se jen zhoršoval. Jen ten, kdo to zažil, tak to může pochopit. Prý artróza. Myslela jsem si, že se toho už nikdy nezbevim. Pak se začaly přidávat malé klouby a to už přestala být sranda. Tak jsem na základě doporučení objednala minerály a brzy pocítila zlepšení. Nyní se cítím velice dobře a minerály jsem již doporučila mnoha svým známým. Dnes budu dělat větší objednávku, abych je měla doma, když mě někdo osloví: „nemáš náhodou navíc minerály?“ S díky

Marie Hiclová, Brno-Chřilice

Je mi 80 let. Celý svůj život jsem byl činný ve sportu, ve společenském životě. Žil jsem bez užívání léků až do svých 70 let. Pak přišly bolesti, nemoci, cukrovka, operace srdce, vysoký krevní tlak, obezita, k tomu navíc šedý zákal, únava, malátnost, nespavost. Tak mi známý kolega poradil užívat Schindeleho minerály. On je užívá již 1 rok a právě si objednával plechovku novou. Já jsem po jeho doporučení začal tyto minerály užívat také a jsem nadšen vašim výrobkem, jelikož se mi zlepšil celkový zdravotní stav již po 1 dóze. Zašlete mi proto další 2 a děkuji.

Lumir Paikovsky, Ostrava

Rádi vám za váš ohlas zašleme plechovku minerálů nebo jiný hodnotný dárek zdarma.

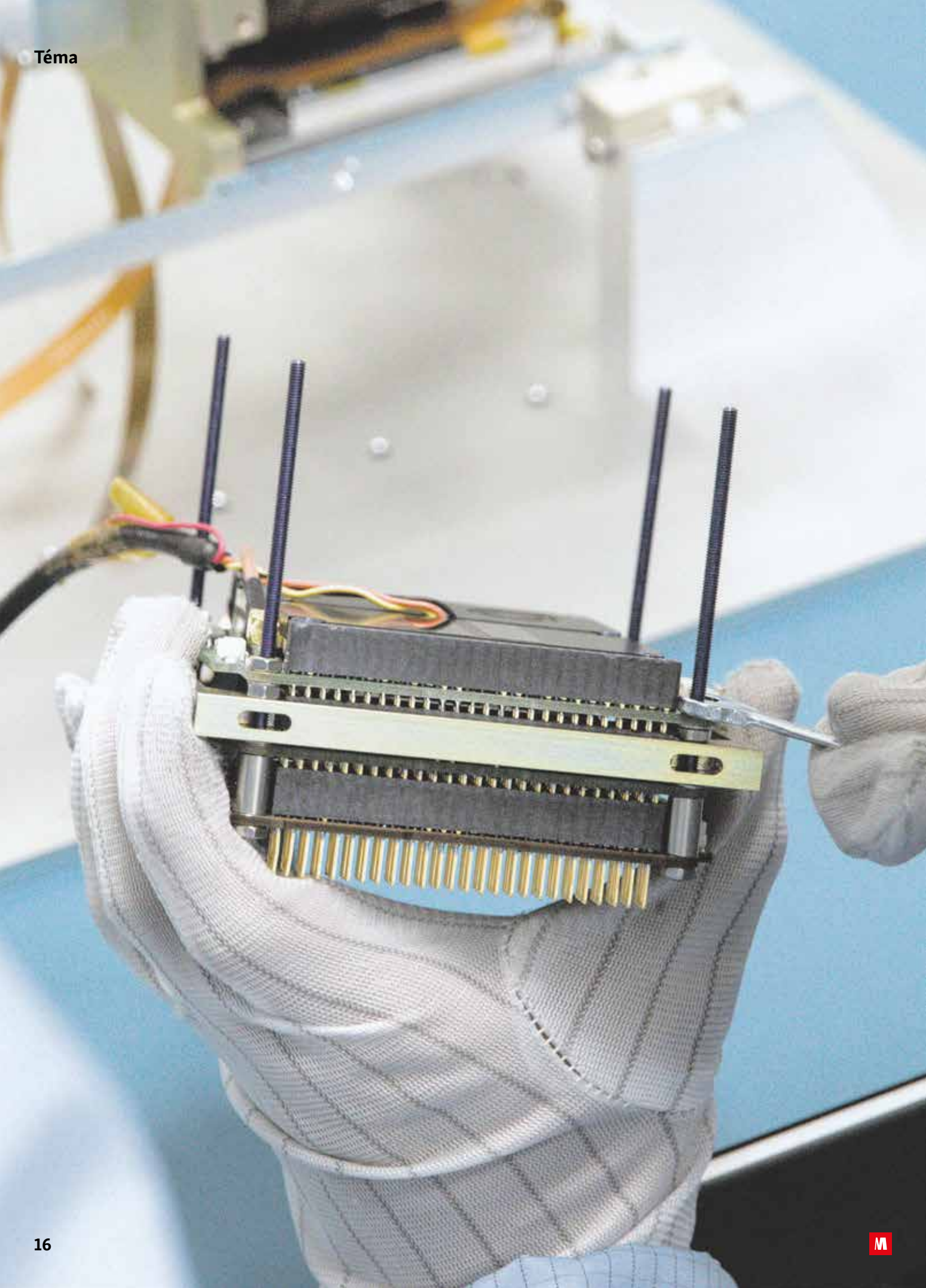
Balení vydrží až 2-3 měsíce, obsah 400g, počet kapslí 500 ks. Při objednávce našich produktů DOPRAVA ZDARMA.

www.kamennezdravi.cz

Kamenné zdraví, s.r.o. Dědinská 625/10 • 161 00 Praha 6, Tel.: 233 310 574 • mob.: 777 690 712, 777 337 909

SCHINDELE'S MINERALIEN

Firmy z jihu Moravy pomáhají poznávat vesmír. Centrem vývoje je Brno

Když se řekne kosmický průmysl, většina lidí si vybaví zejména Národní úřad pro letectví a vesmír neboli NASA a zahraniční vesmírné mise. Přitom v této oblasti zanechává nemalou stopu také Česká republika a zejména Brno. To je velmi rychle rostoucím centrem kosmických aktivit nejen v rámci naší země, obtož i v mezinárodní konkurenci. Technologie vytvořené právě v jihomoravské metropoli pomáhají prozkoumávat vesmír a přinášet lidstvu důležité informace.

Díky poznatkům z vesmírného průmyslu se dozvídáme více nejen o naší planetě. Nejrůznější projekty nám zjednodušují život. Možnost výrazně posunout rozvoj svých produktů mají firmy i díky české pobočce podnikatelského inkubátoru Evropské kosmické agentury (ESA). Jedna se od roku 2016 nachází v Praze, druhá pak od roku 2018 sídlí díky podpoře Jihomoravského kraje a inovačního centra JIC v Brně.

Inkubátor ESA pomáhá formou grantů, konzultací a poradenství od profesionálů z JIC dotáhnout řadu zajímavých projektů. Inovačním technologickým start-upům, které pracují s kosmickými technologiemi, poskytuje zázemí, dále je rozvíjí a hledá komerční využití.

V Brně se do inkubátoru letos v srpnu zapojily hned tři firmy. GroundCom se například zaměřuje na malé satelity. „Aby mohly satelity fungovat a plnit úkoly, je nutné zabezpečit jejich komunikaci se Zemí. K tomu slouží pozemní stanice. Pracujeme na vybudování celosvětové sítě takových propojených stanic,“ vysvětlil vývojář a podnikatel Jakub Lajmon.

Inkubátor ESA pomůže také firmě MobisOne z Kunovic vyvinout kompletní bezpilotní letadlo včetně dokovací stanice, které bude nenáročné na spotřebu energie a náklady na provoz. Posledním nováčkem v inkubátoru je projekt Zaitra. Jeho cílem je na základě družicových dat a umělé inteligence vyvinout nástroj umožňující vlastníkům a správcům lesů předcházet odlesňování a mapovat výskyt lesních škůdců a následků sucha.

V červenci v programu ESA dokončila inkubaci první firma z jižní Moravy OctoGeo. Stojí za projektem MapTiler, který používá každý měsíc přes dvě stě milionů lidí na celém světě. Vytváří různé typy map, které využívají jednotlivci i firmy na svých webech.

Které planety by mohly být vhodné pro život?

Kromě start-upů v Brně ale působí i řada dalších společností. Spíše než konkurenční boj mezi nimi funguje spolupráce. Do některých projektů se zapojují společně, jejich činnost pak zastřešuje brněnská hvězdárna v čele s ředitelem Jiřím Duškem.

V Technologickém parku působí například SAB Aerospace, která má v portfoliu řadu zajímavých projektů. Jedním z nich je nový nosič družic neboli dispenser, který zvládne vynést desítky družic zároveň. Doposud se během mise vynášel obvykle jen jeden satelit.

Na dispenseru spolupracuje i další brněnská společnost G.L. Electronic, kde se pro vesmírný průmysl vyrábí kabelové svazky nebo se osazují desky plošných spojů, používané pro části družic a jejich komunikační systémy, vědecké přístroje aj. Ve zmíněném projektu má firma na starosti zejména kabelové svazky, čidla a senzory, které slouží pro nosič satelitů i pro jejich uvolnění do vesmíru.

Malé vědecké družice na oběžnou dráhu Země pravidelně vynáší raketa VEGA z kosmodromu ve Francouzské Guyaně. První start s dispenserem nesoucím 53 malých družic se uskuteční zřejmě tento měsíc. Nová konstrukce dispenseru umožní pří-

stup do vesmíru i mnoha institucím, které si nemohou z finančních důvodů dovolit vyslat vlastní raketu.

SAB Aerospace je také součástí mezinárodního projektu PLATO, který se jmenuje podle sondy, jež má za úkol zkoumat exoplanety (planety u jiných hvězd). Sonda pomůže určit, které z nich by mohly být vhodné pro život. To je možné díky sérii citlivých fotoaparátů. Nosnou konstrukci pro PLATO staví právě SAB Aerospace. V Brně se také pracuje na projektech Heat Transfer Host 1 a 2, které se snaží prozkoumat, jak tvar povrchu materiálu ovlivňuje přestup tepla do okolí. Efekt výměny tepla a kondenzace se využívá v klimatizacích, chlazení počítačů a podobně. Teorii o větším přestupu tepla u členitého povrchu se zakřivením musí projekt teprve experimentálně ověřit.

Že lze vesmírný průmysl kombinovat i s jinými vědními obory, dokazuje nejnovější projekt této brněnské firmy. Zaměřuje se na biologii, která se posouvá dopředu na Mezinárodní vesmírné stanici. SAB Aerospace připravuje čtyři experimenty tak, aby zabraly astronautům co nejméně času, ale aby zároveň poskytly vědcům na Zemi potřebné výsledky. Jeden z nich například zkoumá stárnutí buněk v lidském těle.

Za tajemstvím temné hmoty i Slunce

Brněnská společnost L. K. Engineering (LKE) se zase zabývá návrhem strukturálních a elektromechanických systémů pro vesmírné družice, nosné rakety i pozemní systémy. →

Možnost výrazně posunout rozvoj svých produktů mají firmy i díky české pobočce podnikatelského inkubátoru Evropské kosmické agentury.

Vzniká zde vše od produktové definice přes první skici po výrobní dokumentaci a plán zkoušek, při nichž se testuje například odolnost proti vibracím rakety, funkce i životnost součástek ve vakuu, horku i mrazu.

Pochází odtud i optimalizace vnitřní konstrukce měsíčního přistávacího modulu ESA, jehož konstrukce je o 20 % lehčí.

Firma spolupracuje mimo jiné na misi JUICE, která v roce 2022 odletí zkoumat Jupiter a jeho ledové měsíce. Ve stejném roce do kosmu odstartuje evropský teleskop Euclid. LKE se u něj stará o teplotní návrh a kontrolu modulu s teleskopem. Jeho úkolem je napomoci porozumění temné hmotě a temné energii, které tvoří většinu našeho vesmíru. Spolu s dalšími firmami LKE například také testuje technologii „umělého svalu,“ což je slitina s tvarovou pamětí, která může rozvíjet rozměrné mechanismy v kosmu. Společnost dále pracuje na aplikaci technologie pro rozvin solárních panelů vesmírných plavidel.

Stabilizace zaoceánských lodí, sledování množství piva v nádržích nebo hlídání provozu v čistírně odpadních vod. Na to vše lze využít hi-tech tlakové senzory, které vyrábí BD SENSORS z Buchlovic. Vedle toho se věnuje i kosmickému programu. Projekt BD-SAT má za cíl vytvořit prototyp zařízení na měření tlaku a ověřit funkčnost této technologie v podmínkách otevřeného vesmíru. Jde o nanosatelit (tzv. cubesat) pro experi-

mentální ověření sensorických systémů na orbitě neboli oběžné dráze. I přes své malé rozměry (10 x 10 x 10 cm) začínají cubesaty díky nízkonákladovosti postupně přebírat některé úlohy větších satelitů.

Češi se významně podíleli také na vypuštění sondy Solar Orbiter letos v únoru. Mise, která je obrovským úspěchem pro naši zemi, se zaměřuje na zkoumání Slunce a možnost lépe předvídat jeho nepravidelné chování. Firma BD SENSORS k projektu přispěla výrobou speciálních napájecích zdrojů pro elektroniku spektrometru a přístroje pro měření rádiových a plazmových vln, které doprovázejí sluneční erupce. Po dvou letech se téměř dvoutunový Solar Orbiter dostane na dráhu, ze které bude moci provádět měření. Čelit bude teplotám od -170 do +520 °C.

Od dodavatelů k vlastním kosmickým projektům

V roce 2019 otevřel v Brně své pracoviště pražský Výzkumný a zkušební letecký ústav (VZLÚ), který je národním centrem pro letecký a kosmický výzkum a vývoj a jehož cílem je vyslat do roku 2030 na oběžnou dráhu první českou satelitní konstelaci. Prvním vlastním vesmírným projektem byl vývoj a integrace nanodružice VZLUSAT-1, která startovala do kosmu v roce 2017 z Indie. Ačkoli průměrná životnost cubesatelitu je něco přes rok, VZLUSAT-1 je stále funkční i po třech letech. V současné době VZLÚ intenzivně pracuje na kompletaci druhého nanosatellitu VZLUSAT-2. Odstartovat by měl na konci roku 2020 na raketě Falcon 9 a jeho cílem bude ověřit technologie pro budoucí malé škálovatelné satelity o hmotnosti mezi 30 a 200 kilogramy, které budou schopny plnit značný rozsah úkolů dle přání zákazníka. Mezi zamýšlené úkoly patří například rychlý přenos dat nebo detailní snímkování zájmové oblasti.

„Cílem kosmického programu VZLÚ je posunout Českou republiku z dodavatelských řetězců pro evropské mise o úroveň výš k vlastním kosmickým projektům se zapojením širokého spektra českých firem,“ přiblížil za Výzkumný a zkušební letecký ústav Vladimír Dániel.

Anna Dudková | foto na straně 16: VZLÚ, 18: Jan Píšala,

19: LKE

Poznávání vesmíru podporuje i Hvězdárna a planetárium Brno. Odborníkům i laikům představuje novinky z této oblasti při akci Brno Space Days – Dny jihomoravské kosmonautiky a celoročně nabízí řadu programů, které pomáhají popularizovat vesmír.

arianespace

Inzerce

Brněnská zoo má malou pandu

Velký chovatelský úspěch znamenala brněnská zoologická zahrada narozením pandy červené. I když je zoo chová od roku 2013, teprve letos v květnu přišlo na svět první mládě. S matkou už chodí do výběhu a veterináři zjistili, že se jedná o samečka. Jeho křest je naplánovaný na sobotu 19. září v rámci Mezinárodního dne pand červených.

Pandí mládě se narodilo na konci května. Je to historicky první odchov tohoto druhu v brněnské zoo a chovatelé na tuto událost čekali téměř sedm let. „Skoro by se chtělo říct, že jsme se konečně dočkali. Nejprve jsme neměli povolení koordinátora k odchovu, když jsme ho dostali a těšili se na přírůstek, tehdejší samice Pandora bohužel uhynula na agresivní formu rakoviny. Následovalo řešení příjezdu další pandy a poměrně dlouhá fáze čekání. Vše se podařilo vyřešit loni v září, kdy na Mniší horu dorazila samice Oshin z Polska. Po všech těchto peripetech a nepříjemných událostech máme nesmírnou radost, že se malému samci zatím vede dobře a pevně věříme, že to tak zůstane i nadále a bude dělat radost také návštěvníkům,“ uvedl ředitel Zoo Brno Martin Hovorka.

První mládě má skvělou péči

Mládě se narodilo ve středu 27. května v porodní boudě v rohu expozice, později si ho matka Oshin přenesla do výše položené skryše. Nejen před zraky návštěvníků, ale i ošetřovatelů ho ukryvala asi tři měsíce, chovatelé ho za tuto dobu jen několikrát na krátkou chvíli zkontrolovali. Oshin je sice prvoroďčka, ale při výchově a péči o svého prvního potomka si vedla na výbornou. Při první veterinární prohlídce, která zahrnovala kromě klasických procedur, jakými jsou podání látek na odčervení, očkování a aplikace čipu, zjistili chovatelé i pohlaví malé pandy. Matka pak syna vzala na první venkovní prohlídku domova. Mladý sameček ještě nemá jméno – vyberou ho sami návštěvníci a příznivci Zoo Brno.

RV2013/01

FILIPÍNSKÝ DUCHOVNÍ LÉČITEL

JOSUE PALITAYAN

V ČR 13.–18. 9. 2020

WWW.FILIPINSKELECENI.CZ

RV2013/01

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
14. ZÁŘÍ
DISTRIBUCE 28. ZÁŘÍ

Přijmeme pracovníky
do jednosměnné výroby
a skladu.

tel.: 734 853 713
www.hoxter.eu

hoxter

RV2012/01

Objednejte si včas
na ☎ 608 832 875

Klimatizace

Vám v létě pomůže lépe!

Zajistíme Vám to správné klima.

RV2013/01

ŽIJ S VÁŠNÍ, CVIČ POCTIVĚ, ODPOČÍVEJ. ZVÍTĚZÍŠ.

#DOFORMYSFITINN

PRO FLEXI **249 Kč**
DO KONCE ROKU MĚSÍČNĚ

FITINN

* Tato nabídka platí ve všech pobočkách FITINN v České republice od 10.9.2020.
Podmínky celé akce najdete od 10.9.2020 na www.fitinn.cz

RV2013/01

Inzerci v těchto novinách pro vás zajistí:

Havel MOUKA

☎ 602 557 777
✉ mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

☎ 606 740 730
✉ k.marek@regvyd.cz

Michal NOVÁK

☎ 739 724 774
✉ novak@regvyd.cz

REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ

CHCIINZERCÍ.CZ

ZAJIŠTĚNÉ DLUHOPISY ZÁSTAVNÍM PRÁVEM K NEMOVITOSTEM

4,1 %
ROČNÍ ÚROK

Zastavovaný areál zámku Račice v rámci dluhopisového programu e-Finance CZ, první tranše s ročním úrokem 4,1 %.

e-Finance CZ, a.s., člen realitní investiční skupiny e-Finance, a.s. uvádí na trh dluhopisy zajištěné zástavním právem na celém exkluzivním areálu zámku Račice čítající pozemky o výměře přes 50 000 m², nemovitostech a samotném zámku Račice.

Celková výše upsaných dluhopisů nepřesáhne hodnotu zastavovaných nemovitostí dle znaleckého posudku, uveřejněného na adrese www.e-finance.eu/zajistene-dluhopisy.

- ✓ **Investice od 50 000 Kč**
- ✓ **Pětileté dluhopisy**
- ✓ **Roční úrok 4,1 % po celou dobu investice**
- ✓ **Úrok vyplácený jednou ročně**
- ✓ **Možnost předčasného splacení**

Upsání a koupě dluhopisů

Nejprve uzavřete smlouvu o upsání a koupi dluhopisů, poté uhradíte emisní kurz upsaných dluhopisů, a to buď převodem na účet, který je ve smlouvě uveden, nebo v hotovosti (hotovost pouze do ekvivalentu 270 000 Kč), a následně Vám budou předány dluhopisy. Dluhopisy mohou být také zaslány poštou jako pojištěná cenná zásilka. Smlouvu o upsání dluhopisů je možno uzavřít přímo v sídle společnosti e-Finance v Brně na ulici Bratislavská 234/52, korespondenční formou nebo po vyplnění objednávkového formuláře na adrese www.e-finance.eu/zajistene-dluhopisy.

Schválení ČNB

Základní prospekt dluhopisů schválila Česká národní banka jako příslušný orgán podle nařízení (EU) 2017/1129.

Česká národní banka schvaluje tento prospekt pouze z hlediska toho, že splňuje normy týkající se úplnosti, srozumitelnosti a soudržnosti, které ukládá nařízení (EU) 2017/1129. Toto schválení by se nemělo chápat jako potvrzení kvality cenných papírů, které jsou předmětem tohoto prospektu. Investoři by měli provést své vlastní posouzení vhodnosti investování do těchto cenných papírů.

Objednání dluhopisů: www.e-finance.eu nebo ☎ +420 515 555 555

Konečné podmínky a prospekt dluhopisů schválený ČNB naleznete na www.e-finance.cz/dluhopisy-informace.

Tetris a lego? Složít tramvaj je větší výzva

Zázemí Dopravního podniku města Brna, nezbytné pro fungování hromadné dopravy, je rozseto po celém městě. V Komíně se starají o 75 trolejbusů, což je většina, zbytek najdeme ve Slatině, kde je i 170 autobusů. Pro plynulé fungování MHD je klíčový dispečink v centru, který řeší nejrůznější problémy v provozu. Kromě nehod a technických potíží na něj dojde i při výlukách, kdy musí předávat informace cestujícím, zajistit odklonové trasy a řídit náhradní dopravu.

Anna Dudková | foto: Zdeněk Kolařík

V ústředních dílnách v Medlánkách se provádí těžká údržba tramvají, případně lakování, opravy sedaček apod. Pracuje zde 140 zaměstnanců nejrůznějších profesí od elektromechaniků přes truhláře, lakýrníky až po soustružníky nebo čalouníky. Také se tam montují první klimatizované tramvaje v Brně – Draci. Montáž jednoho z nich trvá asi tři měsíce, jen kabelů se do něj vejde 17 kilometrů a použije se 80 litrů barev.

V pracovní den jsou ve službě čtyři řídicí dispečeři v operačním středisku řízení a šest v zásahových vozidlech. Nejčastěji řeší zdržení dopravy, nejvíce u tramvají. Bývá jich průměrně pět denně, dispečeři obnoví provoz MHD většinou do 10 minut. Nehod řešil DPMB za první pololetí 317, tedy téměř dvě denně.

Všechny vozy prochází různými stupni pravidelných prohlídek. Každý den po příjezdu do vozovny následuje asi 10minutová denní kontrola. Když odhalí závadu, vůz se předá k opravě. Kontrolní prohlídka se provádí po pěti tisících najetých kilometrech, střední po 60 tisících kilometrech (přibližně po roce provozu) a generální opravy u typu trolejbusů na snímku po 420 tisících kilometrech. Tento vůz právě prochází střední prohlídkou.

Každá vozovna má svou myčku. V těch průjezdných trvá očista 10 minut, v neprůjezdných 20 minut. Standardně se používá šampon a vosk. Na snímku je myčka autobusů ve vozovně Slatina. Testují se tu i mycí prostředky, které zabraňují ulpívání vody a nečistot na vozích a přispívají k oživení barev. Všechny vozy navštíví myčku podle aktuální potřeby, přinejmenším jednou za 28 dní.

Z krabice na výstaviště. Podoba Areny Brno je hotová

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Zatím se multifunkční hala vejde do krabice. Či přesněji, její finální projektová dokumentace, kterou jsem symbolicky převzala 29. července.

Podoba Areny Brno je dílem sdružení firem A PLUS a Arch.Design a nyní běží další kolo papírové bitvy o stanoviska dotčených orgánů státní správy, kterých je na padesát. Dostat bychom je měli do tří měsíců, pak požádáme o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení, což by mělo proces urychlit. Očekávám, že povolení získáme v lednu 2021.

Vzhledem k tomu, že navzdory koronavirovému kolapsu se držíme harmonogramu, jsem optimista a věřím, že příští rok se na výstavišti u „zetka“ začne stavět. Souběžně se dokončuje příprava nulté etapy Velkého městského okruhu Bauerova, počítá se s rozšířením tramvajové smyčky i s lanovkou ke kampusu.

Multifunkční hala s kapacitou až 13 tisíc návštěvníků se prostorově přizpůsobí podmínkám, ať už půjde o sportovní utkání, koncert, nebo ples. Variant bude na tři desítky. Architektonicky by se měla stát důstojným sousedem ostatních ceněných pavilonů. Navíc s ekologickými bonusy včetně využívání dešťovky, která bude zavlažovat okolní zeleň a poslouží rovněž jako užitková voda například na toaletách.

Je jasné, že náklady přesáhnou původní odhad 1,5 miliardy. Ale mám za to, že k městu, kraji a státu (dodrží-li slovo) by se mohl přidat i soukromý investor. Hledat úspory je sice zvláště teď více než nutné, ale ořezávat strategické projekty, šetřit na Brně a zastavit rozvoj města určitě nehodláme. ■

Zaseknutý orloj uprostřed sezony, sázející na domácí turistiku? Znělo to jako špatný vtip, vše se však zvládlo rychle a ani o kuličky nikdo nepřišel. Zájem o jejich hledání podle souřadnic byl veliký a pro jednu museli zájemci až do Prahy. Brno ale žilo nejen hrou o kuličky, a tak díky všem, kteří i za ztížených podmínek pořádali o prázdninách nejrůznější akce a nenechali zastavit čas. Foto: Zdeněk Kolařík

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrůznějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Centrum pro lidi bez domova, které vzniklo u Anthroposu v době nouzového stavu, ukončilo v srpnu provoz. Jak se osvědčilo?

Původní kapacita 40 osob musela být rychle navýšena. Což nejlépe potvrzuje smysl projektu, jehož záměrem bylo nabídnout šanci lidem bez domova prožít v bezpečí období koronavirové pandemie. Od 17. dubna do 13. srpna se jich tam vystřídalo 90, většina z nich byla ubytována ve stanech nebo jiných dočasných přístřešcích. Provoz centra financovalo město a zajišťovali ho zkušení pracovníci Diecézní charity Brno, kteří vydávali třikrát denně stravu,

popřípadě oblečení k výměně a roušky. Obstatat vše potřebné jim pomáhaly čtyři desítky dobrovolníků. Zdravotní péči přichozím zajišťovali členové spolku Medici na ulici. Více než polovina z těch, kteří u Anthroposu našli útočiště, odešla po této pozitivní zkušenosti do stabilnějšího bydlení. Naplnil se tak i náš hlavní cíl, který jsme si slibovali. V provozu nadále zůstává obdobné centrum na Vlčké a v židenických kasárnách. Bude-li potřeba vzhledem k případné další vlně onemocnění covid-19 (doufejme, že ne), jsme samozřejmě kdykoliv připraveni obdobnou pomoc znovu nabídnout. ■

Markéta Vaňková

Životní prostředí Brnu jde, je ve finále dvou soutěží

Petr Hladík

1. náměstek primátorky, KDU-ČSL

S ekodotací Zeleň střechám se Brno probojovalo do finále soutěže E.ON Energy Globe, jako jediné město totiž finančně podporuje vlastníky ve výstavbě zelených střech.

V soutěži Adapterra Awards pak usilujeme o hlasy s revitalizací řeky Stará Ponávka, u které namísto parkoviště vzrostly luční záhony a nové stromy, její tok se navíc zpomalil. V obou soutěžích můžete hlasovat online do konce září.

Zatímco s těmito projekty město usiluje o vítězství, vytváří mezitím další. Kampaň Připrav Brno motivuje jednotlivce i firmy, aby i oni pomohli zlepšit zdejší klima. Na schůzi Rady města Brna jsme proto odsouhlasili podporu takových firem, které budou využívat obnovitelné zdroje, sázet zeleň nebo efektivně nakládat s vodou. Těmto společnostem udělíme unikátní certifikáty, pomůžeme jim propagací či skrze dotační tituly. Brňané už teď mohou využít dotace jako Nachytej dešťovku, Vnitroblok nebo Nábřeží. Další novinkou je, že od příštího roku bude Veřejná zeleň města Brna jako první městská organizace odebírat energii z obnovitelných zdrojů. Zvažujeme také další opatření ke zkvalitnění vody v Brněnské přehradě, míchací a aerační věže je třeba zrevidovat, aby tam byla voda stále čistá.

Vybrali jsme také společnost, která vypracuje studii na využití artéských vod pod Brnem, prozkoumá stávající vrty a navrhne místa pro nové. Artéská voda je unikát, kterého je třeba si vážit, využít by se totiž dala v krizové situaci – například při dlouhodobém suchu by mohla sloužit k zásobování obyvatel téměř celého města. ■

Dva roky pro Lesnickou? Termín jsme zkrátali na půlku

Robert Kerndl

náměstek primátorky, ODS

Nikoliv dva roky podle původního plánu, ale pouze padesát týdnů by mělo stačit k zásadní proměně ulice Lesnické.

Po tu dobu z ní bude sice vyloučena doprava, ale současně se tam opraví tramvajová trať, chodníky, vodovody, kanalizace či veřejné osvětlení. Výrazné zkrácení termínu je výsledkem koordinace všech zúčastněných městských firem, které se na Lesnické vystřídají.

Její rekonstrukce za celkem 190 milionů korun začne počátkem příštího roku a je mi jasné, že motoristé, ale ani cestující městskou hromadnou dopravou nebudou jásat. Lesnická patří k důležitým dopravním tepnám a uzavírka může přinést komplikace v provozu nebo někomu prodloužit cestu do práce. I když v tomto ohledu se budeme s Dopravním podnikem města Brna rovněž snažit, aby potíže byly minimální.

Zajistit ale třeba opravu kanalizace a vodovodního řádu už bylo skutečně potřeba, vždyť potrubí se tu pokládalo ve 20. letech minulého století, takže opravdu patří do šrotu. Po rekonstrukci se v celé oblastilepší zásobování pitnou vodou. Stejně tak zastaralá svítidla nahradí moderní a hlavně úsporné LEDky, opraveno bude také trolejové vedení, zastávky dostanou komfortnější podobu a doplní je elektronické informační panely.

Jinými slovy, opět platí ono nepopulární „Musíme to opravit“. K tomu je však třeba dodat: Udělali jsme vše, aby nutná doba byla opravdu co nejkratší. A ještě jeden dodatek: stromy, které se kvůli špatnému stavu musí skácet, nahradí dvojnásobný počet nově vysazených habrů či javorů a přibudou i záhony s tulipány. ■

Město je jediným vlastníkem podchodu pod nádražím

Róbert Čuma

radní pro oblast majetku, Piráti

Faktem přitom je, že jsme se za vlastníka jednoho z nejdůležitějších pěších koridorů v centru vždy považovali a chovali se tak.

Sto sedmdesát metrů dlouhý podchod pod nádražím mezi obchodními domy Dornych (bývalý Prior) a Letmo na náklady města uklízíme, staráme se o eskalátory, osvětlení, ale třeba i o WC. Město, případně městská firma Brněnské komunikace má s pronajímateli stánků uzavřené nájemní smlouvy. Když jsme ovšem z důvodu neplacení nájmu před devíti lety žádali o vyklizení stánků, započaly vleklé soudní spory. Nyní se situace významným způsobem změnila.

V červnu se totiž městu konečně podařilo dosáhnout zápisu vlastnického práva k podchodu do katastru nemovitostí. Následně rozhodl Městský soud v Brně ve prospěch statutárního města Brna v klíčovém sporu se žalovanou společností PLISKA Interactive Services Consulting. Ta je povinna vyklidit a předat městu prázdný objekt prodejních jednotek č. 38–42 v podchodu.

Zápis Brna jako vlastníka je výborná zpráva pro tisíce chodců, kteří tudy denně prochází. Po letech právní nejistoty se město může reálně zabývat vyklizením nedůstojných a nevhledných stánků. Až se nám to podaří, přebudujeme ve spolupráci s architekty tuto klíčovou dopravní tepnu v moderní, světlou, čistou a bezpečnou pasáž, kudy budou lidé chodit rádi a beze strachu. ■

Nehorké léto. A co podzim? Bude horký?

Ivan Fencel
zastupitel, SPD

Letos máme opravdu štěstí na nádherné léto, na takové, jaké má být. Zpříjemňovala nám ho chladná rána a bylo mnoho příležitostí nejen k odpočinku, ale i ke koupání.

Halasně připomínaný pětisetletý srážkový deficit zmizel po pouhých dvou týdnech dešťových srážek v červnu. A díky nízké aktivitě Slunce mají finančně závislí na hoaxu o globálním oteplování smůlu. Padaly teplotní rekordy, ale hlavně ty „mrazivé“. Na Šumavě na Kvildě naměřili ráno 13. července mráz -4,0 °C a v Rokytské slati -3,5 °C.

Ale nejen na našich horách bylo po ránu velmi chladno. Např. u nás v kraji ranní teplota téhož dne v Brodu nad Dyjí (50 km jižně od Brna) byla okolo 5 °C. A měření z pražského Klementina, tedy přímo z centra tzv. teplotního ostrova, ukazují, že letos se jednalo o nejstudenější červenec za posledních osm let.

Počasí na cestování bylo tedy více než příhodné, ale problémy okolo snadno se šířícího koronaviru vystavily většinou stop cestám do zahraničí. O to více jsme se mohli věnovat krásám naší vlasti. Je na co se dívat. Při svých dvou cestách po světě jsem navštívil více než 60 států. Mohu vám garantovat, že Česká republika je opravdu nádhernou zemí.

Opatrujme si toto dědictví a rozvíjejme jej! S touto vizí jdeme do říjnových voleb do Zastupitelstva Jihomoravského kraje. Krajští zastupitelé SPD hodlají pracovat na nápravě vzniklých chyb a budou po volbách prosazovat užší spolupráci města a kraje. Vidíme např. značný deficit v oblasti dopravy a říkáme zásadní NE plánům kraje na dálnici 43 přes Bystrc. ■

Jak jsme našli katedrálu

Jiří Oliva
náměstek primátorky, ČSSD

Když jsem byl letos v dubnu zvolen náměstkem s odpovědností za byty a správu majetku, začal jsem postupně osobně objíždět městské nemovitosti.

Jedna z mých prvních cest vedla do historického vodojemu na Žlutém kopci, o kterém jsem do té doby jen slyšel. Doprovodil mě znalec brněnského podzemí Aleš Svoboda.

Vstoupili jsme do podzemního cihlového domu a byl jsem ohromen, jak nádherné dílo naši předci v roce 1872 postavili. Z provozu byl odstaven v roce 1997 a tehdy se prý uvažovalo i o jeho prodeji developerům.

Pan Svoboda mně vyprávěl i o tom, že vzadu na pozemku je údajně ještě nějaký další podzemní prostor, o kterém se nic neví a v němž ani on ještě nikdy nebyl. Za týden jsme se tedy vrátili s vybavením potřebným k průzkumu. Ve starém domečku jsme otevřeli poklop šachty a začali jsme po zrezavělých skobách sestupovat do neznáma.

Když jsme stanuli na dně a posvítili do tmy, úplně jsme oněměli. Tohle bylo ještě něco úplně jiného než prostor, do kterého jsme zavítali před týdnem. Před námi se otevřela nádherná podzemní katedrála jako z Pána prstenů. Tiše jsme procházeli mysteriálním dómem a nestačili se dívat. Okamžitě jsem se rozhodl, že jej musí mít možnost vidět všichni, protože má potenciál stát se jednou z hlavních atrakcí města.

Dál už příběh znáte – na schůzi Rady města Brna jsme pověřili TIC, aby ihned zorganizovali dny otevřených dveří do zpřístupněného prvního prostoru, a zároveň jsme začali budovat přístupy do všech podzemních dómů. Máte se na co těšit. ■

B | R | N | O

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce v roce 2020:

- září – do 4. 9.
- říjen – do 2. 10.
- listopad – do 6. 11.
- prosinec – do 4. 12.

Brněnský
metropolitan

Novinky v Zoo Brno

V sobotu 12. září se na Mniší hoře koná iSport LIFE Columbia závod. Běžce čeká 10 kilometrů mezi pavilony a expozicemi, startuje se v 11 hodin u medvěda kamčatského. V 9.30 hodin zde začíná dětský závod.

(zug) | foto: Zoo Brno

Pandy červené chovají ve zdejší zoo od roku 2013, ale až nyní se dočkali prvního mláděte. 19. září zahrada zve na pět stanovišť o životě a ochraně těchto zvířat a komentované krmení.

(zug) | foto: Michal Vaňáč

Nevidomí návštěvníci zoologické zahrady mohou nově využít hmatovou mapu. Udělají si podle ní představu, co všechno se v areálu nachází a v jaké vzdálenosti, a podle toho si zvolí trasu.

(zug) | foto: Zoo Brno

Zoo chová dva nové druhy. V Exotáriu se lidé mohou podívat na holuba nikobarského, blízkého příbuzného vyhynulého ptáka doda. A v Tropickém království se zabydluje unikátní užovka sanmartinská.

(zug) | foto: Petr Suvorov

B | R | N | O

Bližší informace k opatřením v Brně v souvislosti se šířením nového koronaviru najdete na průběžně aktualizovaných webových stránkách

www.brno.cz/koronavirus

Ministerstvo zdravotnictví – 224 972 222, www.koronavirus.mzcr.cz
Krajská hygienická stanice – 773 768 994, www.khsbrno.cz

Fotografie pod portrétem autora zachycuje dům na Šilingrově náměstí, kde v letech 1946–1948 sídlila redakce revue Akord. Katolicky orientovaný měsíčník řídil Jan Zahradníček, přispíval do něj i Zdeněk Rotrekl. Ten v roce 1989 ještě jako samizdat redigoval dvě čísla obnoveného časopisu.

Zdeněk Rotrekl byl mnohokrát vyznamenán a oceněn, mj. Řádem Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy či Řádem sv. Cyrila a Metoděje. Je čestným občanem města Brna a nositelem Ceny města Brna. V roce 2001 získal za soubor básnického díla Nezděné město Cenu Jaroslava Seiferta.

Zdeněk Rotrekl se vždy cítil být Brňanem rodem i volbou

Autor veršů, občas próz, sem tam esejů, studií, vědeckých pojednání, koncentráčník s devaterým řemeslem, ovšem nedobrovolným řemeslem, zřejmě poslední držitel české kulturní kontinuity od doby halasovsko-zahradníčkovsko-demlovsko-durychovsko-vašicovsko-kalistovské, tak sám sebe s trochou ironie charakterizoval Zdeněk Rotrekl. Básník hlubokého intelektu a spirituality se narodil 1. října 1920 v Brně.

S Brnem a s Moravou prodchnutou spiritualitou cítil hluboce věřící Rotrekl nesentimentální sounáležitost po celý život. Za zásadní a osudové považoval setkání s Františkem Halasem, který ho v roce 1941 pozval do Kunštátu. Rotrekl měl tehdy rok po maturitě na brněnském klasickém gymnáziu a byl totálně nasazen; stihl vydat i první sbírku, kterou ovšem sám označoval za omyl.

Po válce, na jejímž konci se musel skrývat, začal mladý katolický básník studovat na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a působil v syndikátu spisovatelů i ve svazu studentstva. Jako zástupce Sdružení katolických spisovatelů a publicistů v Brně vystoupil na obranu takto zaměřených literátů, proti kterým se už tehdy vedla nepřátelská kampaň. Spřátelil se tak i s Janem

Zahradníčkem, s nímž spolupracoval při vydávání časopisu Akord.

Dvakrát zakázaný, ale nepokořený

Komunistický převrat znamenal pro Rotrekl vyloučení ze studia i ze všech organizací. Z básníka, který už nesměl publikovat, se stal dělník. To však nestačilo. Na jaře 1949 byl zatčen a poté souzen v jednom ze dvou vykonstruovaných procesů, které byly vedeny s volenými funkcionáři oblastního Svazu vysokoškolského studentstva a se členy výboru fakultních spolků.

Rozsudek nad nimi záměrně vynesli 17. listopadu 1949. Odsouzení odcházeli s vysokými tresty, Rotrekl však s tím nejvyšším – trestem smrti. „S tou konopnou šňůrou jsem chodil drahý čas, než k mému překvapení, v rámci tehdejšího ‚humanismu‘ (já tomu říkám český folklór), byl změněný na doživotní žalář,“ popsal se značnou dávkou černého humoru svoji situaci v eseji Rozhovor bez otázek.

Až do roku 1962, kdy ho propustili na desetiletou podmínku, tak pobýval na Borech, v Leopoldově a v pracovním táboře v uranových dolech Bytíz na Příbramsku. V jedné kobce se mj. sešel s básníkem Josefem Palivcem a jeho spoluvězni byli kromě básníků generálové, duchovní, bývalí ministři nebo poslanci. Za „ostnatým drátem“ se Rotreklvi podařilo na záchodový papír napsat i sbírku veršů Malachit.

Po návratu z vězení pracoval v Brně jako pomocný dělník, rozžihal petrolejové lampy u výkopů. V roce 1968 se dočkal plné občanské rehabilitace, odpromoval na zmíněné filozofické fakultě a zapojil se do kulturního i politického života (např. ve sdružení politických vězňů K 231).

V roce 1969 odešel Zdeněk Rotrekl do invalidního důchodu a za normalizace se podílel na činnosti disidentů a publikoval v samizdatu. V roce 1977 např. slovníkově zpracoval fakta o životě a díle především katolických autorů v knize Skrytá tvář české literatury nejen krásné.

Po listopadu 1989 pomohl obnovit vydávání Akordu, spolupracoval s redakcemi novin a kulturních časopisů i s brněnským rozhlasem a televizí. Spoluvytvářel tak kulturní tvář Brna, kde 9. června 2013 zemřel. ■

Markéta Žáková | foto: archiv MZM, Zdeněk Kolařík

- 4.–11. 9. **Výstava sukulentů a exotických rostlin v Botanické zahradě**
Prodejní výstava rostlin doplněná o keramiku z dílny studentů ZUŠ Veveří je otevřena denně od 9 do 17.30 hodin.
www.sci.muni.cz
- so 5. 9. | 19.00 hod. **Městské divadlo uvede v české premiéře muzikál Grand Hotel**
Láska a beznaděj, smích či slzy, zrození i smrt podle románu Lidé z hotelu od Vicki Baumové, doplněné retro melodiemi.
www.mdb.cz
- so 12. 9. | 10.00 a 14.00 hod. **Po stopách brněnského textilního průmyslu**
Komentovaná procházka Srdce moravského Manchesteru se koná v rámci Dnů evropského dědictví. Vychází se od Muzea romské kultury.
www.historickasidla.cz
- ne 13. 9. | 16.00 hod. **Babí léto za zvuků hudby v Denisových sadech**
Na koncertu pro salesiánské misie v Bulharsku vystoupí Schola Tvarožná, aKamarádi, Michal Horák a Good Work.
www.sdb.cz
- po 14. 9. | 11.00 hod. **Vzpomínkové shromáždění k 83. výročí úmrtí T. G. Masaryka**
Účastníci se sejdou před bývalou budovou Lékařské fakulty MU na Komenského náměstí. Akci pořádá Československá obec legionářská Brno.
www.csol.cz
- út 15. 9. | 17.00 hod. **S kytarou napříč žánry v sálu Milosrdných bratří**
Na Dnech umění nevidomých zazpívá Radek Žalud za kytarového doprovodu Filipa Moravce.
www.sons.cz
16. 8. – 16. 10. **Obrazy Antonína Vojtka a Lenky Vojtěchové**
Výstavu Krajinou mého srdce si můžete prohlédnout v galerii Titanium na Nových sadech až do 16. října.
- so 19. 9. | 10.00 hod. **Den s Lesy v Řečkovících**
Užijte si den v přírodě v areálu U Mravence Lesíka. Seznámíte se s lesní technikou při práci a chybět nebudou ani soutěže.
www.lesymb.cz
- so 19. 9. | 15.00 hod. **Zahradu pod Špilberkem provoní francouzská kuchyně**
Stůl plný tradičních francouzských jídel, sýrů, dezertů a vína pod taktovkou šéfkuchaře Françoise Bouilleta.
www.otevrenazahrada.cz
- čt 24. 9. | 19.30 hod. **Hudební barokní Sen s pantomimou a Goldflamem**
Koktejl hudby, divadla slova, zpěvu a choreografie ve „Snově“ pantomimě Michaela Haydna s vypravěčem Arnoštem Goldflamem.
www.bachanamozarta.cz
- st 30. 9. | 16.30 hod. **Nebe plné hvězd v sadech Národního odboje**
Vstup na tradiční, letos však přeložený slavnostní koncert k 75. výročí osvobození a ukončení 2. světové války je volný.
www.nebeplnehvezd.net
- pá 2. 10. | 16.00 hod. **Netradiční oslava vědy v Otevřené zahradě**
Letošní ročník Science Party Brno na téma Energie bude plný přednášek a workshopů, ale i hudby. Vstup je zdarma.
www.scienceparty.cz

Francie zdraví Brno filmy, jídlem i pétanquem

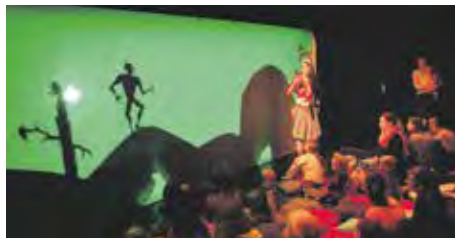

Festival francouzské a frankofonní kultury Bonjour Brno zahájí 11. září turnaj v pétanque. Letošní ročník také nabídne gastronomii, filmy Kněz Léon Morin, Bídníci, Raoul Taburin, Portrét dívky v plamenech, Genesis, Mlčení moře, Curiosa, Climax a Pěna dní, dále inscenaci Slaměný klobouk od francouzského dramatika Eugèna Labiche, koncert kapely Plum Dumplings nebo večer plný francouzských šansonů a zhudebněných básní v Kabaretu Špaček. Program najdete na www.bonjourbrno.cz.

(java) | foto: archiv Nadace Partnerství

Na Tučkově servírují divadelní Polárkový dort

Festival Polárkový dort, který je v plánu od 18. do 20. září, odstartují Pohádky o strašidlech, kohoutech a duze v režii Jana Cimra. V sobotu je na programu dobrodružná pohádka Jánošík – legenda o hrdinství, irská pohádka O Glashtinovi a slepé dívce nebo divadelní (auto)biografie Kulhavý šermíř. V neděli diváky čeká představení Vlaštovky či derniéra pohádky Obři. V Björnsonově sadu vyroste šapitó, kde se odehrají další pohádky, koncerty a divadelní dílny. Více na webových stránkách www.divadlopolararka.cz.

(java) | foto: Divadlo Polárka

Tvorbu zdejších architektů představí v Domě umění

Výstava zachycující stavby a projekty od roku 2009 do loňského roku od brněnských architektů Buriána, Křivinky, Pelčáka, Rusína a Wahly je k vidění na Malinovského náměstí od 17. září do 15. listopadu. Prohlédnout si tak můžete například budovu Fakulty informatiky Masarykovy univerzity, diagnostický pavilon Masarykova onkologického ústavu, rekonstrukce významných památek moderní architektury v čele s vilou Tugendhat, ale také mnohé oblíbené kavárny či urbanistickou úpravu Zelného trhu.

(java) | foto: archiv DUMB

Pro dítě je loutka adekvátní partner, protože je mu proporčně blízká

Scénograf a divadelní architekt Pavel Hubička, který úspěšně působil především v Polsku, po 26 letech vystřídal Vlastimila Pešku ve funkci ředitele Divadla Radost. Šéfem scény hrající převážně pro děti a mládež se stal od 1. července. Využití loutek, spolupráce se špičkovými evropskými i tuzemskými tvůrci a spojení muzikálního potenciálu souboru s výrazným výtvarným ztvárněním inscenací – to je směr, jímž se chce Radost pod jeho vedením ubírat.

Bude Divadlo Radost opět loutkové?

Máme kompletní výtvarný a technický ateliér na skvělé profesionální úrovni. K tomu navíc doslova rodinné stříbro v osobě paní Aleny Křížové, která jako jedna z mála dokáže tvořit klasické dřevěné loutky, nejen výtvarně ušlechtilé, ale i technologicky dokonalé. Celý ateliér je jedním z pilířů divadla. Tím druhým je muzikálnost souboru, protože každý z herců je schopen velmi slušně hrát na několik nástrojů a umí zpívat. Mojí ambicí je tvořit divadlo výtvarně-hudebního charakteru. A v něm mají prostor tradiční i moderní výrazové prostředky. Klasická marioneta a loutka budou do naší poetiky patřit stejně jako nové vizuální techniky. Velký důraz chceme klást na práci s materií, se světlem a s prostorem. Divadla na Západě běžně využívají veškeré dostupné klasické i moderní multimediální vizuální nástroje v inscenacích klasických oper, v pohybovém a tanečním divadle nebo představeních nového cirkusu jako prostředek metafory. To vše tvoří kontrast k realistickému činohernímu nebo třeba muzikálovému pojetí divadla. Loutka je pro mě jakýmsi symbolem, oživenou hmotou. Pro dítě je navíc adekvátním partnerem, protože je mu proporčně bližší než dospělý – a pro ně opticky příliš velký – herec.

Nebude to pro herce náročné?

Herce znám, protože jsem se zde v minulých letech podílel na několika inscenacích. Cítím v nich obrovskou chuť učit se, rozvíjet

se, zkusit si něco, co dříve nedělali. Nebudou to mít samozřejmě jednoduché, střetnou se s jinou poetikou a jiným tvůrčím přístupem než doposud, budou pracovat s mnoha různými osobnostmi, třeba i světového formátu. Na tento přístup kladu velký důraz: divadlo, pokud nemá velmi silný kmenový autorský a realizační tým, což se dnes z ekonomických důvodů zpravidla nepoštěstí, musí podle mě mít co nejpestřejší skladbu spolupracujících tvůrců.

Prostory Radosti jsou pro vaše pojetí vyhovující?

Budu usilovat o to, abychom prostory lépe využili a postupně je upravili či dovybavili. Nejdůležitější je pro nás velký sál. Má dostatečnou kapacitu, takže přináší největší tržby. I na toto hledisko se musíme dívat, zvláště proto, že máme poměrně vysoké procento vlastní soběstačnosti, jen ze vstupného jde o roční příjem sedm milionů korun. Pro mě osobně – a může to být i profesí scénografa – je poněkud limitující jeho sice krásný a velkorysý, ale bohužel dřevem obložený portál. Jeho světlá barva spolu s šedivým jevištním kobercem, který čeká na výměnu, rozbíjí diváckou koncentraci. V tomto ohledu by byla vhodnější nerozptylující černá, která vtáhne diváka do herního prostoru. Ideální není ani příliš ostrá elevace (zvedání – pozn. red.) hlediště. Dohromady vše působí dojmem příliš vzdálené, odlidštěné scény, pro niž je těžké navázat s publikem blízký kontakt.

Divadlo, pokud nemá velmi silný kmenový autorský a realizační tým, což se dnes z ekonomických důvodů nepoštěstí, musí podle mě mít co nejpestřejší skladbu spolupracujících tvůrců.

Pavel Hubička

Absolvoval Katedru alternativního a loutkového divadla DAMU. „Divadlu jsem se začal věnovat kolem sametové revoluce a záhy jsem pocítil, jak se v 90. letech začala spousta scén proměňovat, protože k nim některá města přistupovala příliš manažersky. Široké kreativní podhoubí se zúžilo, příležitostí bylo méně a skoro celá moje generace tvůrců odešla do Polska, které bylo už tehdy progresivní a otevřené umělcům ze zahraničí,“ vzpomíná Pavel Hubička, jenž pracoval i ve Švédsku, Rusku, Estonsku nebo Maďarsku. Jako scénograf se podílel na více než 170 inscenacích. „Necítím se ve své profesi nerealizován. Spolupracoval jsem s nejlepšími režiséry a stejně šťastnou zkušenost mám i s divadelní architekturou – ne každému scénografovi se přihodí postavit divadlo. Nám se spolu s architektky podařila úspěšná stavba atraktivní budovy Teatru Baj Pomorski v polské Toruni,“ rekapituluje a dodává: „Mohl jsem pokračovat v oboru, ale chtěl jsem se posunout do jiného tvůrčího prostoru. Zatímco práce scénografa je do jisté míry služebnou profesí, nyní mohu témata sám nastolovat a pracovat s nimi kontinuálně v delším časovém horizontu.“

Co nového diváký čeká na dalších scénách?

Malý sál si představuji jako maximálně prostorově variabilní studio pro menší, alternativně pojatá představení. Potenciál má také letní plenérová scéna, již bude nutné částečně zastřešit. Kromě uvádění inscenací zde mohou být koncerty a o prázdninách s divadlem spojené akce pro děti. Náš čtvrtý hrací prostor, loď čnící do ulice Cejl, byla koncipována jako rozšířený muzejní objekt, něco jako zpřístupněný archiv loutek. Fakt, že disponujeme unikátní a pro veřejnost dostupnou sbírkou, je úžasný. Ale lidé si sem těžko hledají cestu, navíc narážíme na malou kapacitu. Přemýšlím nad tím, že daleko výstavnějším výstavním prostorem by byl foyer. Loď bych chtěl využívat jako přívětivou komorní scénu, kde bychom hráli – samozřejmě po nutných úpravách – pro nejmenší děti. Zároveň zde chci nabídnout něco, čemu se v Polsku říká divadlo hereckých iniciativ, tedy možnost pro kreativitu našich herců.

Nakolik bude nová sezona odrážet vaši vizi?

Rozhodně nechystám revoluci. Repertoár se vždy obměňuje postupně a přirozeně,

běžně vzniká čtyři až pět premiér za sezonu. Koronavirus nám při plánování ukázal i svoji vlídnější tvář. Podařilo se nám totiž díky termínovým turbulencím v jiných divadlech získat tvůrce, na které bychom jinak čekali třeba dva roky. Takže se již na podzim můžeme těšit například na spolupráci s režisérem a scénografem Markem Zakościeckým nebo s ředitelem Teatru Lalek Baniałuka Jackem Popławskim. To, co se bude dít do konce roku či sezony, je však stále tak trochu věštění. Nevíme, do jaké míry budou mít divadla možnost v souvislosti s koronavirem regulérně hrát. V našem případě bude záležet i na tom, jak budou školy dohánět učivo z předešlého školního roku a jestli budou mít čas k nám přijít.

Roman Burián | foto: Zdeněk Kolařík

Moravská zemská knihovna zmohtní – díky daru Kunderových

Dobré kontakty a dřívější úspěšná spolupráce Moravské zemské knihovny s manžely Kunderovými vyvrcholily impozantním gestem. Brněnský rodák a světoznámý francouzský spisovatel Milan Kundera s manželkou Věrou věnovali moravské kulturní instituci sídlici v Brně svoji knihovnu i s rozsáhlým archívem. Bude umístěna v samostatné studovně a stane se místem pro literární bádání, diskuse, besedy i uměleckou reflexi literatury. Další dobrou zprávou je, že v češtině vyjdou i poslední Kunderovy romány.

(mak)

Dům umění nahlíží do tvůrčí dílny Miese van der Rohe

Unikátní doklady o tom, jak výjimečný architekt navrhl pro podnikatelskou rodinu Tugendhatových výjimečnou vilu, přinese výstava Mies v Brně / vila Tugendhat v Domě umění. Se světoznámým architektem a jeho stavbou se pojí i další jména a události: návštěvníci mj. uvidí originální snímky vily, které v roce 1931 ve spolupráci s architektem pořídil Rudolf Sandalo, a prostřednictvím fotografií se vrátí i na výstavu, kterou o Miesově díle uspořádal na konci 60. let rovněž v Domě umění architekt František Kalivoda. Výstava, která reflektuje dvě letošní výročí spjatá s vilou – 90 let od jejího dokončení a 10 let od zahájení její památkové obnovy –, potrvá od 11. září do 15. listopadu.

(mak) | foto: Rudolf Sandalo ml., 1931, MuMB

JazzFest pandemii nepodleh, je tvořivý a vrací se

Jazzová hudba je mimo jiné tvárná a kreativní a stejnými vlastnostmi jistě oplývají i ti, kdo s ní mají něco do činění.

Osvědčili to organizátoři letošního ročníku JazzFestu Brno a pro koncerty odložené kvůli pandemii koronaviru našli nové termíny. Vše zahájí 13. září v Bobycentru basista a zpěvák Avishai Cohen. A společným koncertem s Danem Bártoou stihne své osmdesátiny 21. října v Sono Centru oslavit i rozhlasový Big Band Gustava Broma (na snímku). Na podzim by mělo zaznít celkem 10 koncertů, na Lizz Wright či Pata Methenyho si publikum počká do jara 2021.

(mak) | foto: archiv ČRo

Divadlo Paměti národa obsadí mladé do role aktérů dějin

Stát se na chvíli přímým účastníkem dramatických událostí 20. století umožňují mladým lidem od 12 do 18 let divadelní kroužky Paměti národa. Při společné práci na představeních inspirovaných příběhy pamětníků z období fašistické či komunistické totality dostávají příležitost lépe pochopit podstatu těchto zločinných režimů. Podzimní semestr začíná v káznici na Cejlu koncem září. Vyplnit předběžnou přihlášku a získat další informace mohou zájemci na webových stránkách divadlo.pametnaroda.cz.

(mak)

Vystoupit z řady může každý. Meeting Brno ukazuje jak

Multižánrový festival Meeting Brno rozdělila pandemie na dvě části. Program jeho pátého ročníku zastřešený mottem Vystup z řady pokračuje od 5. do 14. září. K „udržení paměti města“ tak kromě Pouti smíření přispějí například výlet do Brněnce, kde bude mj. představen projekt památníku Schindlerovy archy, šoa a Löw-Beerovy textilky, či závěrečné neformální setkání v zahradě Arnoldovy vily spojené s komentovanými prohlídkami budovy. Více na webu www.meetingbrno.cz.

(mak)

Pocta grafickému bienále a jeho zakladateli začíná

Když Moravská galerie přerušila klasický průběh Bienále grafického designu a místo nového ročníku připravila rozsáhlý projekt Rajlich 100 k uctění 100. výročí narození zakladatele bienále Jana Rajlicha (rozhovor se spoluautory výstavy Janem Rajlichem ml. a Martou Sylvestrovou jsme otiskli v dubnovém BM), netušila, že jí plány zkomplikuje koronavirus. Odložená vernisáž všech tří pozastavených výstav projektu je připravena na 25. září, zhlédnout je bude možné do 28. února 2021.

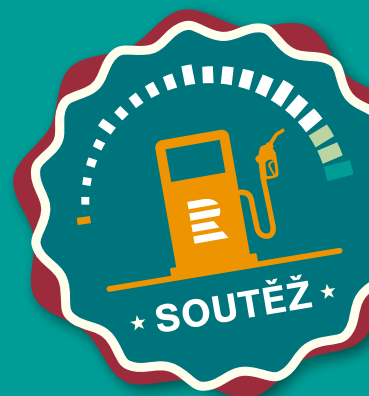
(mak) | foto: Moravská galerie v Brně

NATANKUJTE ZADARMO

s Českým rozhlasem Brno

Po celé září vyhrávejte v našem
vysílání poukázky na pohonné hmoty
v hodnotě 1 000 Kč!

 Brno
Český rozhlas

Brno 93.1 FM | R-BRNO

brno.avion.cz

KROUŽKO- BRANÍ

Festival zájmových kroužků

6. září 10 - 18 hodin

Dominik Topinka: Život není jen cyklistika

Odchod brněnského matadora a jednoho z nejlepších českých závodníků Pavla Kelemana byl pro cyklistickou Duklu Brno velkým oslabením. Tým proto zalovil mezi talenty a z Bikrosclubu Řepy přišly hned dvě posily: mladíček Matěj Bohuslávek a zkušený šestadvacetiletý bikrosař Dominik Topinka. Ten již potvrzuje, proč do klubu přišel – po měsíci tréninku vybojoval stříbrnou medaili na mistrovství republiky.

Jak k jednání mezi vámi a brněnskou Duklou došlo?

Spousta bikrosařů časem přechází na dráhu, nejlepší ukázkou jsou třeba Holanďané. Vzali tři bikrosaře, udělali z nich tři dráhaře, stali se z nich mistři světa a teď jsou nezastavitelní. Já jsem před pár lety hledal trenéra a oslovil jsem pana Kimmela z Dukly Brno, který mi externě dělá trénink v posilovně. Kluky z Dukly jsem mimochodem znal z bikrosu, bylo tedy vidět, že cesta na dráhu je možná. S panem Kimmlem jsme dva roky pracovali na olympiádě v bikrosu, ale já nevěděl, jestli v něm budu dál pokračovat. Přijel jsem sem na zkoušku a už po prvním tréninku jsme si řekli, že bychom tomu mohli dát šanci. Začal jsem sem dojíždět, slovo dalo slovo a už tu sedím v oblečení Dukly Brno.

Co mají bikros a sprint společného a co naopak odlišného?

Náš šéf říká, že jediné, co to má společného, je kolo. Ale na dráze v Brně může kluk začít jezdit třeba až od deseti dvanácti let, ti menší na to moc nelezou. To samé silniční kolo. V bikrosu děti začínají klidně ve třech letech a naučí se jezdit na kole. Skoro každý známý cyklista, třeba Sagan, byl bikrosař.

Dá vám to všeobecnou přípravu. A taky jsou v bikrosu pevné starty, získáte díky tomu dynamiku, houževnatost. A rozdíl, dřív jsem jezdil všechno vestoje, teď musím vsedě. A jsou tu těžší převody.

Po měsíci tréninku jste na mistrovství republiky vybojoval druhé místo. Jaký to byl pocit?

Chtěl jsem být první! Byly tam postavené dva týmy, v jednom jsem byl já, v druhém Matěj Bohuslávek, kolega, byl to pro nás spíš tréninkový závod. Jel jsem pro první místo, takže jsem byl spíš našťavaný, měli jsme dobrý tým, ale asi jsme byli unavení. Medaili teda pořád vozím u sebe a kluci se mi smějí, protože si ji vždycky na tréninku ve Vídni nasadím. Ale já jezdím na závody vyhrát, ne pro druhé místo.

V čem se musíte nejmíc zlepšit, aby to příště bylo na první místo?

Disciplína, kvůli které jsem sem primárně přišel, je týmový sprint. Rozjedu jedno kolo, odstoupím, za mnou je Tomáš Bábek, odjede kolo a odstoupí a jede někdo další. Musím tedy trénovat starty. Půl kola jedu vestoje, což je pro mě přirozené, ale druhou půlku musím sednout do sedla a předat ry-

chlou to dalšímu, takže musím dobře šlapat i v sedle. Je to taky hodně týmové, musím se sehrát s klukama, kteří se mnou nikdy nejezdili, takže si na mě zvykají. Já jedu první, nic neřeším, jedu co nejrychleji, ale ti za mnou musí číst stopu a vychytat si perfektní mezeru, aby tu rychlost jen nasáli. Je to pro ně těžší. A taky jsou tu další disciplíny, třeba klasický sprint. Myslel jsem, že to nebude nic pro mě, ale nedávno jsem byl druhý v Itálii na závodech C1, takže mě to nalákalo. Ale teď se hodlám věnovat primárně týmovému sprintu.

Živíte se nyní cyklistikou?

Ano, ale život není jen cyklistika, takže občas chodím někam jinam, abych si rozšířil obzory. Pokládám podlahy, kamarádovi pomáhám jezdit s dodávkou, udělal jsem si svářečský kurz. Po cyklistickém životě přijde ten reálný a já na něj chci být připravený.

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Kometa před sezonou posilovala, přivedla i brankáře

Hned několik nových hráčů přišlo před letošní sezonou do hokejové Komety. Útok vyztuží Tomáš Šoustal a Peter Schneider, obranu se pokusí zpevnit lotyšský bek Ralfs Freibergs. „Brněnští fanoušci jsou pro mě nejhlasitější a nejzajímavější v lize,“ uvedl. V brance se sice počítá především s Karlem Vejmelkou, ale zvýšit konkurenci se pokusí Ondřej Kacetl. Další hráči se pak vrací z hostování. První domácí zápas Kometa odehraje v pátek 18. září proti třineckým Ocelářům. ■

(mad)

Fotbalová Zbrojovka se vrátila mezi smetánku

To, o čem brněnští fanoušci snili, se stalo skutečností. Zbrojovka se vrátila do 1. ligy. Rozhodlo o tom v červenci Ligové grémium. V aktuálním ročníku má nejvyšší soutěž 18 účastníků a tři nejhorší kluby sestoupí přímo. „Jsme šťastní. Naše práce nepřišla vniveč a po nesmírně náročné a komplikované sezoně můžeme říci, že je hlavní cíl splněn a pro příští ročník bude Brno prvoligové,“ netajil se spokojeností trenér Miloslav Machálek. Zbrojovka posílila, do týmu přišel například prvoligový veterán Jan Moravec. Úvod sezony byl zvláště pikantní – do Brna 22. srpna přijela Sparta vedená bývalým koučem Zbrojovky Václavem Kotalem. Odvezla si výhru 4:1. ■

(mad) | foto: Zbrojovka Brno

Handicapovaní sportovci zažijí atmosféru olympiády

Přes nepříznivou situaci ohledně pandemie koronaviru se letos podařilo zorganizovat Letní evropské hry handicapované mládeže Emil Open.

Ty se netradičně odehrají v září, konkrétně 16.–20. „Jako správní sportovci se přece nevzdáme, společně nepřijem osudu porazíme a ať už v jakémkoliv termínu se společně opět všichni potkáme,“ glosoval přesun z června organizátor Pavel Zbožínek. Soutěžit se bude celkem v pěti disciplínách, například v atletice či stolním tenise. Samozřejmostí je také zahajovací ceremoniál s průvodem vlajkonošů a další doprovodný program. ■

(mad) | foto: archiv pořadatele

Brněnský masakr zvládnou jen ti nejvytrvalejší

Šedesát dva kilometrů, převýšení 2 314 metrů. Taková je základní charakteristika běžeckého závodu Brněnský masakr, který se koná 19. září. Na jeho zvládnutí mají závodníci maximálně 11 hodin. Odměnou za námahu bude kromě pocitu z dobrého výkonu také návštěva mnoha krásných míst jižní Moravy, třeba Býčí skály nebo Nového hradu. A pro ty, kteří si tolik nevěří, je připravena kratší, třicetkilometrová trať. Podrobnější informace najdete na webových stránkách www.brnensky masakr.cz. ■

(mad)

Tradiční jízdu do vrchu doplní výstava historických vozů

Silné stroje, atraktivní závod i přátelská atmosféra. To vše nabízí letošní ročník jízdy do vrchu Brno–Soběšice, který se koná 26. září od 11.30 hodin. Závodníky čeká tříkilometrová trať plná zatáček s 10% stoupáním a výškovým rozdílem 159,8 metru. Kromě výsledků závodu budou vyhlášovány také čestné ceny, např. za nejpůvodnější motocykl. Diváci se mohou těšit i na výstavu historických vozidel či prohlídku zázemí jezdců. Podrobnější informace najdete na webu www.veteranbrno.cz. ■

(mad)

Buldoci lákají na florbalový víkend

V září startují také ligové florbalové soutěže. I proto pořádá klub Bulldogs 12. a 13. září víkend plný florbalu, kam si každý může přijít zasoutěžit v dovednostních disciplínách, nechat děti vyzkoušet florbal v rámci ukázkových tréninků či fandit domácím hráčům a hráčkám v zápasech, které program každý den zakončí. Součástí bude prezentace výsledků projektu KidMove, který má za cíl vytvořit nejvhodnější tréninkové postupy zaměřené zejména na koučování mladých sportovců. ■

(mad) | foto: Bulldogs Brno

Křížovka o ceny

M	DŘÍČ (EXPR.)	OBLÉČT	KOROZE	1. část tajenky	M	ZKR. HOSPO- DÁŘSKÝCH NOVIN	POKOLENÍ	M	2. část tajenky	NÁZEV OZNAČENÍ POLO- MĚRU	OSTÁLKA	DÍTĚ ŽENSKÉHO POHLAVÍ	GHANSKÝ KMEN	ZÁCHRANA (NĀR.)
NĀŠ ILUSTRÁ- TOR					KÓD CHORVAT- SKA			NEÚSPĚCH DO TOHO MÍSTA						
MYŠLENKA					VŠEOBECNĚ ZNAMĚ INIC. PISNÍČKÁŘE MLÁDKA									
POLICISTĚ (EXPRES.)						MASA LIDÍ ZN. ASTATU				STAROE- GYPTSKÁ BOHYNĚ				
SPZ LITOMĚŘIC			ŽEN. JMÉNO (8. 4.) PŮVODCE NEMOCI				PISMENO ŘECKÉ ABECEDY JMÉNO KRUMBÁ- CHOVĚ			ŽEN. JMÉNO (10. 9.) VYROBCE ELEKTRO- NIKY				
POMŮCKA: AAL, IS, ITAJ, JAPAN, NEIT, TUN, ZS	TA TAKÉ	INIC. HERCE SLOUPA ZVNITŘKU PRYČ			ZN. TELLURU OSOBNÍ ZÁJMENO			DOMÁCKY KLEOPA- TRA MALÝ					PILOTI	SPRÁVNÍ JEDNOTKA
PATŘÍCI IVĚ						VELKO- MĚSTSKÉ ZPLODINY					ÚŘAD (ZAST.)	INIC. HERCE OLIVIERA DOMÁCKY LEONA		
VOLNÁ PŘÍRODA						JEHLIČNATÝ STROM AMER. FYZIK (1892- 1962)				DOMÁCKY ALEXEJ CHÁTRÁNÍ				
KONEČNÍK					SETINA METRU									
M	POLOLETÍ	SPZ STRAKONIC CHAOTICKÁ			URČENÍ POLOHY ZN. PLOŠNÉ JEDNOTKY									
SEVERO- ZÁPAD			JEDNOTKA EL. ODPORU				NĚM. ÚHOR	ŘÍMSKY 55 ZN. NIOBU			HOD	RUSKÉ SIDLO UŠNÍ KAMÍNEK		
NÁZEV HLÁSKY			HEDVÁBNÁ TKANINA HLUK						CITOSLOVCE PODIVU AFRICKÝ SMRTELNÝ VIRUS				DOMÁCKY OLGA	ČELEDÍN (ZAST.)
NEVELCÍ					STROJ ZPRACO- VÁVJÍCÍ DĚRNÉ ŠTÍTKY PŮTOMEK									
RUSKÉ UKAZO- VACÍ ZÁJMENO				ÚDOLÍ (BĀSN.) ANGL. OBJEMOVÁ MIRA				ÚHLO- MĚRNÝ PŘÍSTROJ NÁZEV HLÁSKY						
ČÁST PARDUBIC							OTUŽIT OZNAČENÍ LETADEL JAR							
SEKNOUT						ZDRAVÉ JÍDLO								
ROZ- HODNĚ						STOVKY				DAVIDŮV HRDINA				

Vyhrajte publikaci Brněnské vilové kvarteto. Tajenku vložte do 15. září 2020 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete

poštou (či doneste) do redakce Husova 12, Brno, nebo pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme. Ze

správných odpovědí z minulého čísla (Léto láká k vodě i za kulturou) byli vylosováni: Monika Toullová, Michal Belza, Ivo Kutej. ■

Řešte šedý zákal včas

Petra, 61 let, šedý zákal

Šedý zákal – samozřejmě, že jsem o něm už slyšela, ale nenapadlo by mě, že se bude týkat i mě. Přitom jsem zjistila, že v mém věku, i když se duševně cítím stále mladá, je to zcela běžné. Původně jsem šla k doktorce kvůli tomu, aby mi zvýšila dioptrie. Začala jsem totiž hůř vidět. Poprvé jsem si toho všimla, když jsem večer venčila svého Runnyho, černého labradora. Odběhl mi a já jsem ho vůbec nikde neviděla, přitom byl kousek ode mě. Začala jsem se víc soustře-

dit na to, co vidím, tedy vlastně nevidím, a rozhodla se návštěvu oční lékařky neodkládat.

Oční lékařka mě povzbudila

Paní doktorka mně řekla, že mám šedý zákal. Byla jsem dost zaskočená a bála jsem se, co dál. Ujistila mě ale, že to není nic hrozného a že v dnešní době je odstranění šedého zákalu běžná, pro pacienta nezatěžující, operace. Ale přece jenom, jsou to oči. Proto jsem se

rozhodla jít na oční kliniku, pro kterou je šedý zákal i ostatní oční operace každodenní rutinou.

Dala jsem na radu dcery

Protože dcera byla na oční klinice Lexum na laserové operaci, rozhodla jsem se zavolat jí a probrat to s ní. Rozhovor mě uklidnil. Dokonce mě do Lexum v Brně rovnou objednala. Byla tam při odstraňování dioptrií spokojená jak s přístupem, tak s výsledkem. Neměla jsem tedy co řešit. Dcera mně dokonce nabídla, že tam půjde se mnou. To si člověk říká, že děti přece jen dobře vychoval... To ale nakonec nebylo třeba, přestala jsem se bát a šla tam sama.

Rozhodnutí je na vás

Nejvíc mě ale překvapilo, že jsem si vlastně mohla vybrat, kdy na operaci půjdu i jakou čočku si nechám dát. Určitě jsem chtěla to nejlepší, abych co nejostřeji viděla. Rozhodla jsem se pro program s torickou asférickou čočkou. Uvidím s ní lépe i při horším světle a zbavím se astigmatismu. Právě kvůli večerním procházkám se psem, ale i kvůli řízení auta, jsem se rozhodla pro tuto čočku. Operaci jsem neodkládala, i když jsem neměla pocit, že by mě šedý zákal nějak moc omezoval. Tedy kromě zmiňovaných večerů. Operace trvala 15 minut a byla zcela bezbolestná. Už druhý den po zákroku jsem zjistila, jak špatně jsem vlastně předtím viděla. Říkala jsem si, jaké jsem měla štěstí, že se mi nic nestalo například při řízení auta. Rozdíl byl totiž markantní. Svět je teď barevnější. Vidím ostře a na dálku nepotřebuji vůbec brýle. Jen teď musím přesvědčit manžela, aby si raději také došel k očnímu lékaři. Už není nejmladší a lékaři říkali, že čím dříve, tím lépe.

Odborníci z oční kliniky Lexum v Brně radí – prim. MUDr. Věra Kalandrová, MUDr. Renata Matějková

Jak poznám, že mám šedý zákal?

Riziko šedého zákalu stoupá s věkem. Ve věku nad 65 let se týká dvou třetin obyvatel, ve skupině nad 75 let ještě většího počtu. Na počátku jsou projevy mírné, které nemusí vidění výrazně ovlivňovat. Postupně se ale problémy stupňují. Pacient zpravidla vidí hůře za zhoršených světelných podmínek nebo naopak při ostrém světle. Může se mu změnit i vnímání barev a často se rychle mění dioptrie. Pokud se šedý zákal neřeší, může oko až oslepnout.

Kdy je čas na operaci?

Obecně se má za to, že pacient by měl podstoupit operaci šedého zákalu ve chvíli, kdy ho nemoc obtěžuje jak v běžném životě, tak v zaměstnání. Pravdou ale je, že čím dříve k operaci dojde, tím lépe.

Vyřeší operace šedého zákalu i jiné oční vady?

Ano. Dioptrické vady oka může operace snížit nebo úplně odstranit. Při operaci šedého zákalu můžeme použít nitrooční čočku, která nejen nahradí vlastní zakalenou čočku, ale také vyrovná i nepravidelné zaostřování, které způsobuje astigmatismus. Vždy se nitrooční čočkou upraví krátkozrakost nebo dalekozrakost. Dokonce můžeme odstranit i potřebu brýlí na čtení čili vetchozrakost.

Kdy normálně uvidím a kdy se mohu vrátit po zákroku do práce?

Druhý den po zákroku si pacient sundá obvaz a jde na kontrolu ke svému očnímu lékaři. Vidění je většinou už druhý den pěkné. Rekonvalescence po nekomplikované operaci bývá

velmi rychlá. Důležité je pravidelné kapání očních kapek a dodržování hygieny rukou. Návrat do zaměstnání je individuální. Je určen profesními zrakovými nároky a možnostmi dodržovat nároky na hygienu. První 2–3 týdny po zákroku je vhodné vyhnout se nadměrné fyzické zátěži, sportu, koupání v bazénech a ženy se nesmí líčit. Řidiči se za volant mohou vrátit až po dobrozdání od očního lékaře – za týden po operaci obou očí.

Těšíme se na Vás na oční klinice Lexum v Brně, Bezručova 90/22, blízko haly Rondo (DRFG). **Objednejte se na 800 22 66 55.**

Lexum a.s. – síť očních klinik

www.lexum.cz

LEXUM

očividně
jiná péče

18. 10. BRNO
SONO Music Club

SUPPORT: **30 SECONDS TO MARS**
MAIN ACT: **LINKIN PARK**
TRIBUTE SHOW

Vstupenky:
Ticket-Online.cz
ticketportal.cz
www.artpartner.cz

7.10. BRNO Zoner BOBYHALL

Vystoupení LORDS OF THE SOUND – to je něco víc než pouhý koncert, to je skutečná show!

THE ORCHESTRA
LORDS OF THE SOUND
s programem
MUSIC IS COMING

Více informací a v vstupenky na www.artpartner.cz
Vstupenky: Ticket-Online.cz
ticketportal.cz

TRIBUTE TO **MARIE FREDRIKSSON**
1.12. Zoner BOBYHALL

SE SYMFONICKÝM ORCHESTREM
BEST OF
ROXETTE

VSTUPENKY
Ticket-Online.cz
ticketportal.cz
VÍCE INFORMACÍ: WWW.ARTPARTNER.CZ
6+

3.11. Zoner BOBYHALL
KŠANA & ENCHANTED VOICES
THE MIRROR OF ENIGMA
GREGORIAN OPERA

VSTUPENKY
Ticket-Online.cz
ticketportal.cz
VÍCE INFORMACÍ: WWW.ARTPARTNER.CZ
12+

Nejste v pohodě? Nový přístroj pro zdraví Vám pomůže.

„Měla jsem problémy se spánkem, nic nezabíralo a léky mi nedělaly dobře. Tak jsem si poříдила AVS přístroj. Nejprv jsem tomu nevěřila, ale stalo se! První noc jsem usnula hned a za dva týdny jsem byla z nejhoršího venku.“ říká **Zdena Tomšů z Brna.**

Častý příběh, proč lidé volí AVS přístroj, zvaný psychowalkman. Lékařka Tereza Gabryšová dodává: „Pro dobrý spánek je místo léků lepší osychowalkman.“ Kromě nespavosti AVS přístroj výborně eliminuje stres a únavu, takové

Vyzkoušení zdarma v Brně:

Účinky metody AVS si můžete vyzkoušet zdarma v Brně, na adrese Mojmirovo náměstí 27. Dodavatelem je odborný garant a výhradní dovozce společnost Galaxy - Positive Energy s.r.o.

Výhody AVS přístrojů, doporučených lékaři:

- vyřeší nespavost, depresivní stavy, úzkosti, stres, únavu...
- má přes 40 možností využití
- působí přirozeně, bez vedlejších účinků
- dokáže nahradit i léky

Prim. MUDr. Jan Cimický, Csc.:

„V dnešní hektické době bych AVS přístroj doporučil téměř všem.“

to napětí a nedobrou pohodu, pomáhá rychle i u depresí či zlepšuje učení. Hodně zájemců si kupuje psychowalkman na rychlou kvalitní relaxaci.

Nasadíte si speciální brýle a sluchátka, na ovládání si zvolíte program, například „**Rychlé odstranění únavy**“ a zapnete start. Pulsující světlo z brýlí a hudba či zvuky ze sluchátek přeladí biorytmy do stavu bez únavy. AVS přístroj navozuje stavy, které jsou pro organismus přirozené, ale vlivem různé civilizační zátěže je člověk není schopný sám spontánně dosáhnout. Tuto technologii AVS vyvinula už před 40 lety NASA a dva nositelé Nobelových cen.

Objednejte zdarma tištěnou infobrožuru přes SMS: Pošlete běžnou SMS s Vaší poštovní adresou a slovem **METROPOL** na tel.: **778 035 563**
Zaslání je obratem **ZDARMA.**

AVS přístroje doporučuje dnes i mnoho lékařů, hlavně pro skvělou účinnost. Podle výzkumu je 98% Čechů plně spokojeno a 48% z nich navíc uvádí, že účinky ještě předčily jejich očekávání!

S Purenitem bez tepelných ztrát

Víte, jak s Purenitem správně osadit okna a dveře u podlahy?

TAKTO NE

TAKTO ANO

Montáž oken se systémem i3

VELKOOBCHOD

S jedinou samolepicí fólií 2v1 to zrychlíš!

TwinAktiv ME508

Aplikace od
-10°C do +40°C
75m v boxu
VÝHODNĚJITP652
illmod Trio+Aplikační
teplota
bez omezení

PROFESIONÁLNÍ MONTÁŽ OBLOŽEK

BESSEY

& TTK

TEKAPUR Low Expansion
nízkoexpanzní pistolová pěna, 750mlAKCE
-17%Na webu sledujte aktuální Infoleták a co můžete v SEZNAMCE
získat při nákupu nad 4, 8 či 12 tis. Kč **1 Kč**OKENTĚS
pro řemesla a obchodVal. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

RV 2001128/02

PROKLIMA®

ŽALUZIE • ROLETY • MARKÝZY

KVALITA, KOMFORT
A SOUKROMÍ DÍKY STÍNĚNÍNavštivte naše
showroomyČajkovského 1,
Brno

Brno

LOHMANN & RAUSCHER
Společnost Lohmann & Rauscher, s. r. o. patří mezi přední světové
dodavatele zdravotnických a hygienických výrobků**hledá do svého týmu****vhodné kandidáty / kandidátky na pozice:**

- Hlavní mechanik
- Referent/ka vedení výroby
- Dělnice ve zdravotnické výrobě
- Švadlena ve zdravotnické výrobě

Co vám můžeme nabídnout:

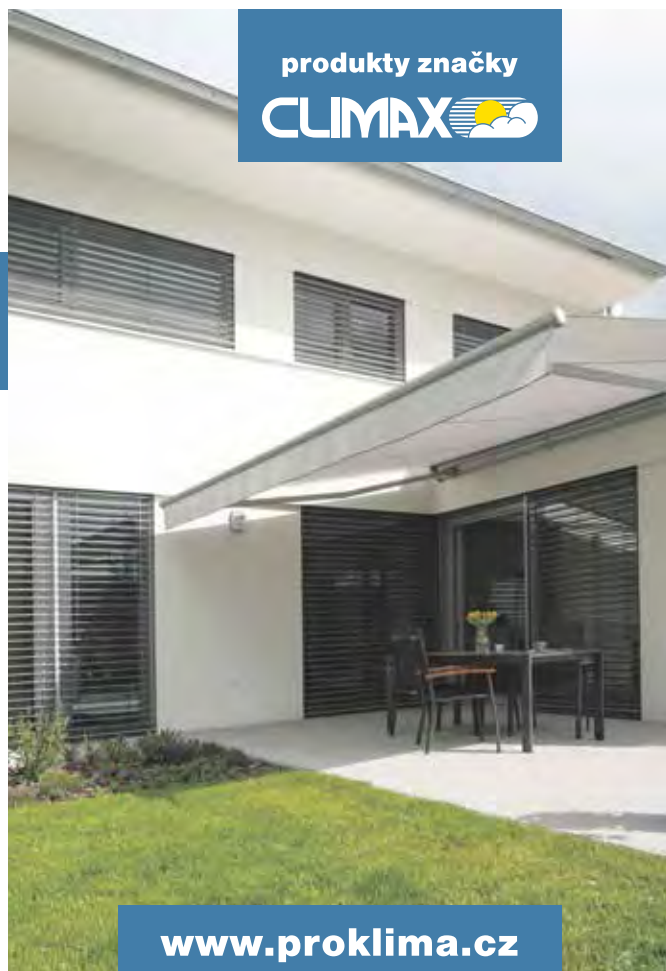
- zájem prosperující mezinárodní společnosti
- čisté pracovní prostředí
- pracovní poměr na dobu neurčitou
- možnost osobního rozvoje, jazykové vzdělávání
- dovolená nad rámec Zákoníku práce
- příplatky nad zákonnou výši
- kooperativní prémie
- prémie na letní dovolenou a Vánoce
- věrnostní odměny
- dotované stravování
- vitamínové balíčky
- tábory pro děti zaměstnanců
- firemní akce a benefity

Neváhejte a kontaktujte náse-mail: Erika.Fejfusova@cz.LRMed.com • tel.: +420 544 425 879
Lohmann & Rauscher, s.r.o., Bučovická 256, 684 01 Slavkov u Brna.**Bližší informace k pozicím najdete na**[https://www.lohmann-rauscher.com/cz-cs/kariera/
nase-nabidka-volnych-mist/](https://www.lohmann-rauscher.com/cz-cs/kariera/nase-nabidka-volnych-mist/)

RV 200136/01

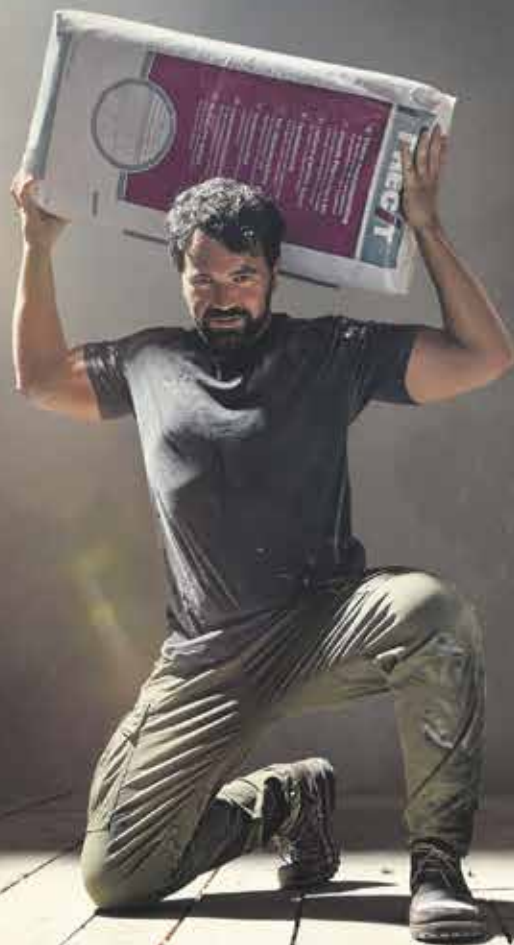
produkty značky

CLIMAX

www.proklima.cz

RV 2001237/01

č. 1
pro vaše
projekty

HORNBAACH

S námi to zvládnete.

www.hornbach.cz